ĐINH PHƯƠNG DUY – ĐÀO THỊ NGỌC MINH – HUỲNH VĂN SƠN (đồng Chủ biên)
ĐÀO LÊ HOÀ AN – TRẦN TUẤN ANH – ĐÀO THỊ HÀ
LƯU THỊ THU HÀ – NGÔ THÁI HÀ – NGUYỄN THỊ BÍCH HỒNG
TIÊU THỊ MỸ HỒNG – ĐỖ CÔNG NAM – VŨ THỊ THANH NGA

GIÁO DỤC CÔNG DÂN

6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐINH PHƯƠNG DUY – ĐÀO THỊ NGỌC MINH – HUỲNH VĂN SƠN (đồng Chủ biên)
ĐÀO LÊ HOÀ AN – TRẦN TUẤN ANH – ĐÀO THỊ HÀ
LƯU THỊ THU HÀ – NGÔ THÁI HÀ – NGUYỄN THỊ BÍCH HỒNG
TIÊU THỊ MỸ HỒNG – ĐỖ CÔNG NAM – VŨ THỊ THANH NGA

GIÁO DỤC CÔNG DÂN

6

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

	Trang
HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH	2
LỜI NÓI ĐẦU	3
GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ	4
Bài 1: TỰ HÀO VỀ TRUYỀN THỐNG GIA ĐÌNH, DÒNG HỌ	5
Bài 2: YÊU THƯƠNG CON NGƯỜI	8
Bài 3: SIÊNG NĂNG, KIÊN TRÌ	12
Bài 4: TÔN TRỌNG SỰ THẬT	16
Bài 5: TỰ LẬP	20
Bài 6: TỰ NHẬN THỨC BẢN THÂN	24
Bài 7: ỨNG PHÓ VỚI TÌNH HUỐNG NGUY HIỂM	28
Bài 8: TIẾT KIỆM	31
Bài 9: CÔNG DÂN NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM	34
Bài 10: QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CƠ BẢN CỦA CÔNG DÂN VIỆT NAM	39
Bài 11: QUYỀN CƠ BẢN CỦA TRẺ EM	44
Bài 12: THỰC HIỆN QUYỀN TRẺ EM	48

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

KHỞI ĐỘNG

Huy động kinh nghiệm, kiến thức, kĩ năng để bộc lộ cảm xúc và hiểu biết về những vấn đề liên quan đến chủ đề bài học.

KHÁM PHÁ

Tìm hiểu, khám phá kiến thức, kĩ năng qua các hoạt động đọc câu chuyện, thảo luận, quan sát tranh,...

LUYỆN TẬP

Củng cố kiến thức và thực hành các hành động cơ bản có liên quan đến đề tài qua các tình huống, bài tập.

VẬN DỤNG

Định hướng vận dụng các kiến thức, kĩ năng đã học vào các bối cảnh khác nhau qua sắm vai, xây dựng dự án, tuyên truyền,...

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Làm thế nào để có thể trở thành một người có lối sống văn minh, tích cực? Làm sao để trở thành một công dân có trách nhiệm, hiện đại, nhân văn? Giáo dục công dân là môn học đóng vai trò quan trọng, hỗ trợ cho các em hoàn thiện bản thân để hướng đến mục tiêu phát triển như kì vọng.

Sách **Giáo dục công dân 6** được thực hiện dựa trên ý tưởng chủ đạo: các bài học hướng đến các em, vì các em, cho các em với sự gần gũi, nhẹ nhàng. Trong từng bài học cụ thể, các hoạt động được khai thác dựa trên sự quan sát, trải nghiệm và thực hành của các em.

Trong sách, các em sẽ tìm hiểu 12 bài học: *Tự hào về truyền thống gia đình, dòng họ; Yêu thương con người; Siêng năng, kiên trì; Tôn trọng sự thật; Tự lập; Tự nhận thức bản thân; Ứng phó với tình huống nguy hiểm; Tiết kiệm; Công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân Việt Nam; Quyền cơ bản của trẻ em; Thực hiện quyền trẻ em.*

Với 12 bài học thiết kế thành các hoạt động: *Khởi động/ Khám phá/ Luyện tập/ Vận dụng,* các em sẽ cảm nhận được từng ý tưởng trong mỗi bài học và dễ dàng chiếm lĩnh, vận dụng những gì đã trải nghiệm, rèn luyện,...

Hi vọng cuốn sách sẽ góp phần hỗ trợ các em phấn đấu và hoàn thiện để trở thành công dân hữu ích và hạnh phúc.

Chúc các em học tập thật hiệu quả!

TẬP THỂ TÁC GIẢ

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Dòng họ: Là những người có cùng huyết thống bao gồm các thế hệ nối tiếp nhau.
(trang 3, 6, 7)

Gia đình: Là một nhóm người chung sống và gắn bó với nhau dựa trên quan hệ hôn nhân, huyết thống, thường gồm có cha mẹ và con cái.
(trang 6, 7, 10, 33, 47, 50, 51)

Hiến pháp: Đạo luật cơ bản của nhà nước, quy định chế độ chính trị, kinh tế, xã hội, quyền và nghĩa vụ công dân.
(trang 34, 40, 42, 49)

Lao động: Hoạt động có mục đích của con người nhằm tạo ra các loại sản phẩm vật chất và tinh thần cho cá nhân, xã hội.
(trang 6, 13)

Nhận thức: Quá trình phản ánh tích cực, tự giác, sáng tạo thế giới khách quan vào trong đầu óc con người.
(trang 25)

Nghĩa vụ: Việc mà đạo đức, pháp luật bắt buộc phải làm đối với xã hội, đối với người khác và với chính mình.
(trang 3, 37, 43)

Nguy hiểm: Là có thể gây tai nạn lớn cho người và vật.
(trang 29, 30)

Quốc tịch: Căn cứ xác định công dân của một nước.
(trang 35, 37)

Quyền: Những lợi ích mà công dân được hưởng, được pháp luật thừa nhận và bảo vệ.
(trang 3, 37, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 50, 51)

Sự thật: Là những gì có thật trong cuộc sống hiện thực và phản ánh đúng hiện thực cuộc sống.
(trang 26, 46)

Tôn trọng: Tỏ thái độ đánh giá cao và cho là không được vi phạm hoặc xúc phạm đến.
(trang 3, 16, 17, 18, 19, 26, 45, 46)

Trẻ em: Là người dưới 16 tuổi.
(trang 3, 5, 44, 46, 47, 48, 50)

Truyền thống gia đình, dòng họ: Giá trị tốt đẹp hình thành đã lâu đời trong lối sống và nếp nghĩ, được truyền lại từ thế hệ này sang thế hệ khác.
(trang 3, 5, 6, 7)

Ứng phó: Chủ động đối phó một cách kịp thời.
(trang 29, 30)

Xã hội: Hình thức sinh hoạt chung có tổ chức của loài người ở một trình độ phát triển nhất định của lịch sử, xây dựng trên cơ sở một phương thức sản xuất xác định.
(trang 3, 34, 47, 47)

(Theo *Hoàng Phê, Từ điển Tiếng Việt*, NXB Từ điển bách khoa, Hà Nội, 2012)

Bài 1 Tự hào về truyền thống gia đình, dòng họ

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được một số truyền thống của gia đình, dòng họ.
- Giải thích được một cách đơn giản ý nghĩa của truyền thống gia đình, dòng họ.
- Thực hiện được những việc làm cụ thể, phù hợp để giữ gìn và phát huy truyền thống của gia đình, dòng họ.

KHỞI ĐỘNG

▸ **Quan sát những hình ảnh dưới đây và cho biết các hình ảnh đó thể hiện những truyền thống nào của gia đình, dòng họ.**

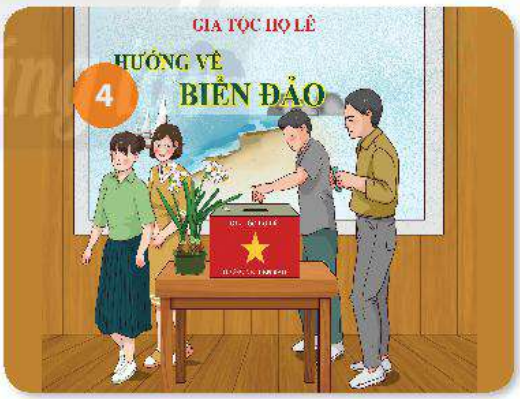

KHÁM PHÁ

▸ **Em hãy đọc các thông tin sau đây và trả lời câu hỏi:**

THÔNG TIN

1. Nam lớn lên trong gia đình có truyền thống hiếu học. Nam tự hào nhất về sự nỗ lực học tập, nói được nhiều ngoại ngữ của bố, trí nhớ về các tác phẩm văn học và sự tự rèn luyện đọc thơ diễn cảm của mẹ. Hôm nay, nhận được giải thưởng thuyết trình xuất sắc nhất bằng tiếng Anh, Nam cảm ơn bố mẹ và thầy cô trong niềm hạnh phúc.

2. Chị em Hà sinh ra trong một gia đình còn nhiều khó khăn về kinh tế nhưng bố mẹ luôn yêu thương, dạy bảo hai chị em Hà hết lòng. Không chỉ như vậy, bố mẹ Hà còn luôn sẵn lòng giúp đỡ bà con xóm giềng. Noi gương ông bà, bố mẹ, hai chị em Hà luôn sống chan hoà, đoàn kết, yêu thương và giúp đỡ mọi người. Vì vậy, từ người già đến trẻ nhỏ trong xóm, ai cũng quý mến gia đình Hà.

3. Gia đình Khuê nhiều đời nay đều làm nghề mộc và kinh doanh đồ gỗ. Những sản phẩm bằng gỗ luôn có một sức hút rất lớn đối với Khuê. Khuê thường dành thời gian rảnh rỗi ở xưởng mộc gia đình để học hỏi thêm về nghề của ông cha. Khuê mong sau này sẽ thi đỗ vào ngành điêu khắc để có thể phát huy hơn nữa truyền thống gia đình.

1. Gia đình các bạn Nam, Hà, Khuê có truyền thống gì? Nam, Hà, Khuê tự hào về truyền thống nào của gia đình, dòng họ mình?
2. Truyền thống gia đình, dòng họ có ý nghĩa như thế nào với Nam, Hà, Khuê?
3. Các em đã làm gì để phát huy truyền thống của gia đình, dòng họ mình?

▸ **Nêu suy nghĩ của em về câu nói:** *Những giá trị, truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ sẽ là hành trang vững chắc cho mỗi người khi bước vào đời.*

– Mỗi gia đình, dòng họ Việt Nam đều có truyền thống về văn hoá, đạo đức, lao động, nghề nghiệp, học tập,...
– Tự hào về truyền thống gia đình, dòng họ là thể hiện sự hài lòng, hãnh diện về các giá trị tốt đẹp mà gia đình, dòng họ đã tạo ra.
– Truyền thống của gia đình, dòng họ giúp chúng ta có thêm kinh nghiệm, động lực, vượt qua khó khăn, thử thách và nỗ lực vươn lên để thành công.
– Chúng ta cần tự hào, trân trọng, nối tiếp và gìn giữ truyền thống của gia đình, dòng họ bằng hành động và thái độ phù hợp.

LUYỆN TẬP

Em hãy đọc và thảo luận những tình huống sau:

Tình huống 1: Hoàng là con trai duy nhất trong một gia đình khá giả, làm nghề buôn bán phế liệu ở thị trấn. Công việc của bố mẹ Hoàng có thu nhập cao nhưng vô cùng vất vả. Hoàng không những không giúp đỡ bố mẹ mà còn lười học. Khi được các bạn góp ý, Hoàng còn nói: "Tôi như thế này sao có thể đi thu gom phế liệu được. Sau này, tôi nhất định sẽ không làm cái nghề ấy".

Em nhận xét gì về thái độ của Hoàng? Nếu là bạn của Hoàng, em sẽ khuyên Hoàng như thế nào?

Tình huống 2: Lan là học sinh của lớp 6A1. Ngày chủ nhật của tuần cuối tháng là ngày mà Lan yêu thích nhất. Vì khi đến ngày đó, Lan cùng gia đình tham gia những việc làm thiện nguyện đầy ý nghĩa như: tặng quà cho các cụ già neo đơn; tặng sách vở, quần áo cho trẻ em cơ nhỡ,... Theo kế hoạch của gia đình trong lần tới sẽ đi đến miền Trung để giúp đỡ những gia đình bị tổn thất nhiều do thiên tai.

Em có suy nghĩ gì về việc làm của bạn Lan cùng gia đình?

Em hãy tìm những câu ca dao, tục ngữ nói về truyền thống: hiếu thảo, hiếu học, yêu nghề,...

Phân tích ý nghĩa của câu ca dao, tục ngữ mà em thích nhất.

Em hãy xây dựng kịch bản và sắm vai xử lí tình huống sau:

Giang sinh ra trong một gia đình có truyền thống hiếu học, có trình độ học vấn cao, vì vậy bố mẹ muốn Giang trở thành một nhà khoa học. Giang còn đang phân vân thì được bạn khuyên nên làm theo ý mình, chứ sao phải vì gia đình.

1. Nếu là Giang, em sẽ ứng xử như thế nào với bạn bè?
2. Em sẽ làm gì để thể hiện sự tự hào về truyền thống của gia đình em?

VẬN DỤNG

Em hãy giới thiệu về truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ mình hoặc một gia đình, dòng họ khác mà em biết.

Gợi ý: thông qua bài viết; làm báo ảnh; làm áp phích hoặc làm video,... về gia đình Giáo sư Tôn Thất Tùng hoặc một gia đình tại địa phương em.

Em hãy vẽ một bức tranh nói về ước mơ của em trong tương lai để duy trì, phát huy truyền thống của gia đình, dòng họ.

Bài 2 Yêu thương con người

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm và biểu hiện của yêu thương con người.
- Trình bày được giá trị của yêu thương con người.
- Đánh giá được thái độ, hành vi thể hiện tình yêu thương của người khác.
- Phê phán những biểu hiện trái với tình yêu thương con người.
- Thực hiện được những việc làm thể hiện tình yêu thương con người.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy quan sát hai hình ảnh dưới đây và cho biết em liên tưởng đến câu ca dao, tục ngữ nào về yêu thương con người.

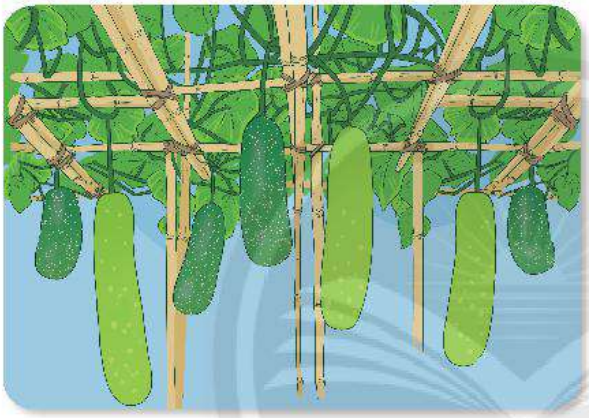

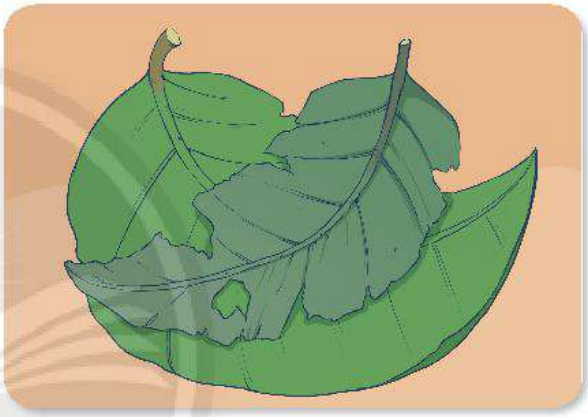

KHÁM PHÁ

Chân trời sáng tạo

Em hãy đọc câu chuyện sau và trả lời các câu hỏi:

Người bạn mới của lớp

Trà là một học sinh mới chuyển đến lớp 6A1. Trà bé nhỏ, có tật ở chân, nhà lại ở xa trường nên đi học rất khó khăn.

Một buổi sáng, mưa như trút, Trà đến lớp trễ hơn 15 phút với bộ quần áo ướt sũng, tay chân run cầm cập. Ngay lập tức, cô giáo cùng các bạn đưa Trà xuống phòng y tế, sau đó, mượn quần áo để bạn thay cho đỡ lạnh. Cả lớp ai cũng thấy thương Trà.

Cô giáo chủ nhiệm cùng với lớp trưởng sau khi thảo luận đã đưa ra ý kiến: Hằng ngày, những bạn đi học bằng xe đạp sẽ thay nhau đến đón Trà. Cả lớp đều đồng tình hưởng ứng rất nhanh.

Cuối năm học, Trà xúc động nói: "Chính tình yêu thương của cô giáo và các bạn đã giúp mình có nghị lực vượt qua hoàn cảnh khó khăn. Cảm ơn tình yêu thương của cô và các bạn thật nhiều.".

1. Biểu hiện yêu thương con người đã được thể hiện như thế nào trong câu chuyện trên?
2. Theo em, thế nào là yêu thương con người?
3. Tình yêu thương con người mang lại cho ta điều gì?

Em hãy quan sát những hình ảnh dưới đây và trả lời câu hỏi:

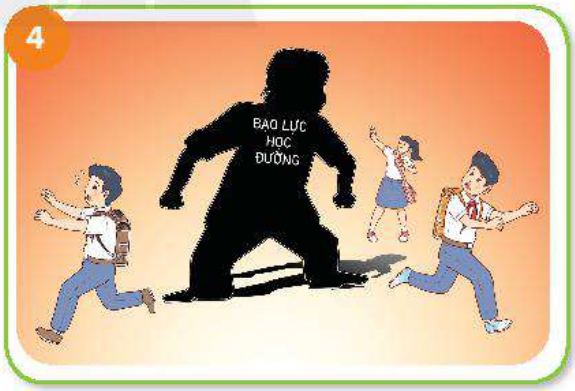

1. Hình ảnh nào ở trên thể hiện tình yêu thương con người và trái với tình yêu thương con người?
2. Em có suy nghĩ gì về những việc làm được đề cập trong các hình ảnh trên?

▸ **Hãy chọn một thông điệp yêu thương dưới đây để thảo luận về giá trị của yêu thương con người.**

THÔNG ĐIỆP YÊU THƯƠNG

– Đủ nắng hoa sẽ nở/ Đủ yêu thương hạnh phúc sẽ đong đầy. *(Khuyết danh)*

– Người hạnh phúc nhất là người đem đến hạnh phúc cho nhiều người nhất. *(Denis Diderot)*

– Yêu thương con người là quan tâm, giúp đỡ và làm những điều tốt đẹp cho người khác, nhất là những lúc gặp khó khăn, hoạn nạn.

– Biểu hiện của yêu thương con người: quan tâm, chia sẻ, cảm thông, hỗ trợ, giúp đỡ, tha thứ, hi sinh vì người khác,...

– Biểu hiện trái với yêu thương con người: nhỏ nhen, ích kỉ, thờ ơ trước những khó khăn và đau khổ của người khác, bao che cho điều xấu, ngược đãi người khác,...

– Yêu thương con người là truyền thống quý báu của dân tộc, ta cần giữ gìn và phát huy.

LUYỆN TẬP

▸ **Em hãy xử lí các tình huống sau:**

Tình huống 1: Hai bài kiểm tra giữa kì trong buổi học chiều nay làm Minh vô cùng căng thẳng. Về đến nhà, Minh muốn đi chơi với các bạn nhưng thấy mẹ đang tất bật nấu cơm; bố đi làm về với gương mặt mệt mỏi. Minh không biết phải làm sao?

Tình huống 2: Hôm qua, Bình phát hiện gia đình Giang có hoàn cảnh rất khó khăn: bố Giang mất sớm, mẹ bị tai nạn phải nằm một chỗ. Giang và mẹ ở cùng với bà ngoại cũng đã già yếu. Bình rất xúc động và băn khoăn nhiều về hoàn cảnh của Giang.

Tình huống 3: Hôm kia, Bảo đã thống nhất với bố mẹ sẽ quyên góp ủng hộ các gia đình bị thiệt hại bởi lũ lụt một số tiền. Sáng nay, Thảo và Quyền rủ Bảo tham gia buổi liên hoan đội bóng của khối. Bảo không biết phải làm sao?

1. Nếu là các bạn Minh, Bình, Bảo em sẽ làm gì?
2. Em có thể làm gì để thể hiện tình yêu thương con người (đối với người thân trong gia đình, đối với bạn bè, đối với cộng đồng xã hội)?

▶ **Em hãy chọn một hình ảnh dưới đây làm em có nhiều cảm xúc nhất và nêu suy nghĩ của em về hình ảnh đó.**

Các chiến sĩ công an tận tình giúp đỡ người dân.

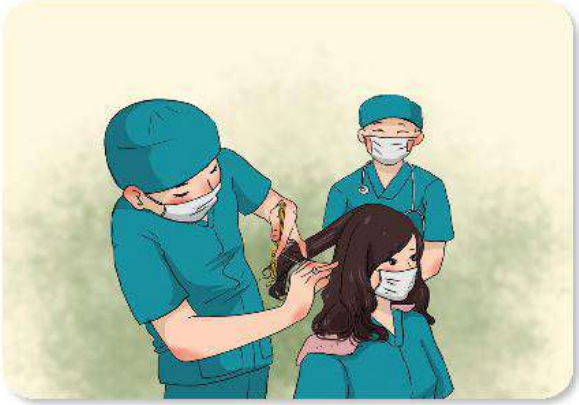

Các nữ bác sĩ cắt ngắn mái tóc để lên tuyến đầu chống dịch COVID–19.

Một bạn học sinh dẫn cụ bà qua đường.

Sinh viên tình nguyện tham gia Mùa hè xanh.

▶ **Thực hiện hành động yêu thương.**

– Em hãy thực hiện một việc làm thể hiện tình yêu thương đối với người thân trong gia đình và chia sẻ trước lớp.

– Em hãy thực hiện một hành động hay một lời nói cụ thể thể hiện tình yêu thương với bạn bè, thầy cô trong lớp em.

VẬN DỤNG

▶ **Em hãy làm một sản phẩm mang thông điệp yêu thương.**

Gợi ý:

- Một tấm thiệp, một bức tranh,...
- Một bức thư, một bài thuyết trình,...
- Một tiết mục văn nghệ,...

(Có thể chọn các hình thức khác để thể hiện sự sáng tạo của em)

▶ **Em hãy kể tên những hoạt động, phong trào có ý nghĩa lan toả tình yêu thương con người ở trường hoặc ở địa phương em.** Em đã và sẽ có những hành động cụ thể như thế nào để hưởng ứng những hoạt động, phong trào của trường hoặc ở địa phương em?

Bài 3 Siêng năng, kiên trì

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm, biểu hiện, ý nghĩa của siêng năng, kiên trì.
- Đánh giá được sự siêng năng, kiên trì của bản thân và người khác trong học tập, lao động.
- Thể hiện sự quý trọng những người siêng năng, kiên trì; góp ý cho những bạn có biểu hiện lười biếng, hay nản lòng để khắc phục hạn chế này.
- Thực hiện được những việc làm thể hiện đức tính siêng năng, kiên trì trong lao động, học tập và cuộc sống hằng ngày.

KHỞI ĐỘNG

Chơi trò chơi *Ai nhanh hơn*

Cách chơi: Ai tìm được nhiều câu ca dao, tục ngữ nói về siêng năng, kiên trì trong một thời gian nhất định là người thắng cuộc.

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc câu chuyện và trả lời các câu hỏi dưới đây:

Quan trọng nhất là hành trình...

Năm 6 tuổi, một tai nạn không may khiến Cừ bị mù mắt, thế là phải nghỉ học. Những ngày đầu tự đi đứng, vệ sinh cá nhân, với Cừ là một thách thức. Khi tiếp xúc với chữ nổi, Cừ muốn bỏ cuộc vì quá khó khăn. Rồi Cừ suy nghĩ: nếu mắt không thể sáng lại, mình phải quyết tâm, kiên trì, nỗ lực thường xuyên tập luyện để thích ứng,...

Cừ bắt đầu quyết tâm tự học chữ nổi và chủ động tìm kiếm sự hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm của các anh chị đồng cảnh ngộ qua các clip. Nhờ vào sự siêng năng và kiên trì, Cừ biết đọc, biết viết, biết sử dụng máy tính và làm nhiều đồ dùng bằng tay. Không những vậy, Cừ còn học đàn và vừa chơi đàn vừa hát rất hay. Mỗi lúc gặp khó khăn, trở ngại, Cừ thường tự nhủ: Quan trọng nhất không phải là điểm xuất phát mà là hành trình cố gắng thường xuyên, liên tục và không ngừng vượt khó...

Hôm nay, được tuyên dương và trao tặng bằng khen dành cho gương mặt thiếu niên kiên trì, vượt khó, vươn lên, Cừ cảm thấy thật tự hào về những gì mình đã không ngừng cố gắng. Nước mắt rơi ngọt ngào trên má và nụ cười thật tươi của Cừ làm ai nghe đến câu chuyện của Cừ cũng đong đầy hạnh phúc.

Sơn Huỳnh

1. Vì sao Cừ được trao bằng khen?
2. Từ câu chuyện của Cừ, em rút ra được bài học gì cho bản thân?

▸ **Hãy nêu suy nghĩ của em về các câu danh ngôn sau:**

– *Trên đường thành công không có dấu chân của kẻ lười biếng.* (Lỗ Tấn)

– *Nghị lực và kiên trì sẽ chiến thắng tất cả!.* (Benjamin Franklin)

Dựa vào hai câu danh ngôn trên, em hãy tự đánh giá về sự siêng năng, kiên trì của bản thân em đạt và chưa đạt như thế nào?

▸ **Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây để xác định biểu hiện của siêng năng, kiên trì và chưa siêng năng, kiên trì.**

Ngoài những biểu hiện trên, hãy kể thêm những biểu hiện khác của siêng năng, kiên trì trong lao động, học tập và sinh hoạt hằng ngày mà em biết. Theo em, siêng năng, kiên trì sẽ mang lại ý nghĩa gì?

– Siêng năng là làm việc tự giác, cần cù, chịu khó thường xuyên của con người.
– Kiên trì là làm việc miệt mài, quyết tâm giữ vững ý chí, làm đến cùng dù gặp khó khăn trở ngại.
– Siêng năng, kiên trì giúp con người vượt qua khó khăn, thử thách và hướng đến thành công.
– Để rèn luyện tính siêng năng, kiên trì, em cần học tập chuyên cần, chăm chỉ rèn luyện kĩ năng sống, không ngừng hoàn thiện hành vi, thái độ và sự ứng xử trước những khó khăn và thách thức.

LUYỆN TẬP

Đọc tình huống và thực hiện theo yêu cầu.

Tình huống 1:

Hôm nay trời mưa to, em lưỡng lự không biết có nên đi học võ hay không.

Em chọn cách ứng xử nào? Vì sao?

Tình huống 2:

Đêm khuya và bên ngoài trời rất lạnh, em còn bài tập chưa làm xong. Em phân vân không biết nên đi ngủ hay là tiếp tục làm cho xong các bài tập.

Em chọn cách ứng xử nào? Vì sao?

Tình huống 3:

Hùng đang dọn dẹp nhà cửa thì Tuấn sang chơi. Tuấn rủ: *"Đi đá bóng đi, cả tuần học rồi, chủ nhật phải được tự do, thoải mái chứ. Lần nào sang cũng thấy cậu làm việc nhà là sao?"*

Nếu em là Hùng, em sẽ nói gì với Tuấn? Vì sao?

Tình huống 4:

Vào năm học mới, Hoa đặt mục tiêu trở thành học sinh giỏi toán. Vì vậy, bạn luôn cố gắng giải thêm các bài tập khó. Một lần, thấy Hoa đang loay hoay tìm lời giải cho một bài toán khó, Mai đưa cho Hoa cuốn sách *Giải bài tập Toán 6* và nói: *"Cậu chép đi cho nhanh, việc gì phải tốn thời gian suy nghĩ"*.

Em có đồng ý với ý kiến của Mai không? Vì sao?

Tình huống 5:

Hai tháng nữa là đến Hội khoẻ Phù Đổng toàn trường, Minh muốn thử sức ở cự li chạy 1 000m dành cho nam. Hoàng khuyên: *"Minh không nên tham gia vì ở trường có rất nhiều người chạy nhanh lắm"*.

Em sẽ đưa ra lời khuyên với Hoàng như thế nào?

Liên hệ bản thân:

– Hãy liệt kê những việc em làm hằng ngày. Em thấy mình đã siêng năng chưa? Vì sao?

– Em đã từng nỗ lực hết sức vượt qua khó khăn để kiên trì hoàn thành một công việc hay chưa? Nếu có, hãy chia sẻ về điều đó.

VẬN DỤNG

Chân trời sáng tạo

Thiết kế khẩu hiệu:

– Em hãy thiết kế một khẩu hiệu về siêng năng, kiên trì trong học tập, lao động và các hoạt động khác của em và bạn bè.

– Em hãy ghi nhớ khẩu hiệu này và thực hành nó trong những tình huống hay hoàn cảnh khác nhau mà bản thân gặp phải.

Thực hiện một trong các gợi ý sau:

– Em hãy tìm câu chuyện kể về sự siêng năng, kiên trì của một bạn cùng tuổi mà em biết. Sau đó, chia sẻ với bạn thân hoặc viết đăng trên báo tường của lớp.

– Em hãy trồng một hạt giống bất kì, chăm sóc và theo dõi sự trưởng thành của cây. Sau đó, chia sẻ niềm vui với người thân, bạn bè. Từ đó, tiếp tục thử nghiệm gieo trồng nhiều hạt giống hơn dựa trên điều kiện của gia đình, lớp học.

Bài 4 Tôn trọng sự thật

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được một số biểu hiện của tôn trọng sự thật.
- Giải thích được vì sao phải tôn trọng sự thật.
- Luôn nói thật với người thân, thầy cô, bạn bè và người có trách nhiệm.
- Không đồng tình với việc nói dối hoặc che giấu sự thật.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy đọc thông tin dưới đây và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN

Một học sinh trung học ở Hải Phòng, sau khi vô ý làm vỡ gương ô tô đã để lại tờ giấy ghi số điện thoại kèm lời xin lỗi chân thành:

"Do vô tình nên cháu đâm vào gương ô tô. Cháu xin lỗi ạ. Liên lạc với cháu theo số điện thoại để cháu đền ạ (do cháu không biết chủ ô tô là ai) 0949..."

Người chủ chiếc xe không những không bắt đền mà còn đem câu chuyện đó kể cho các con mình và chia sẻ với cộng đồng.

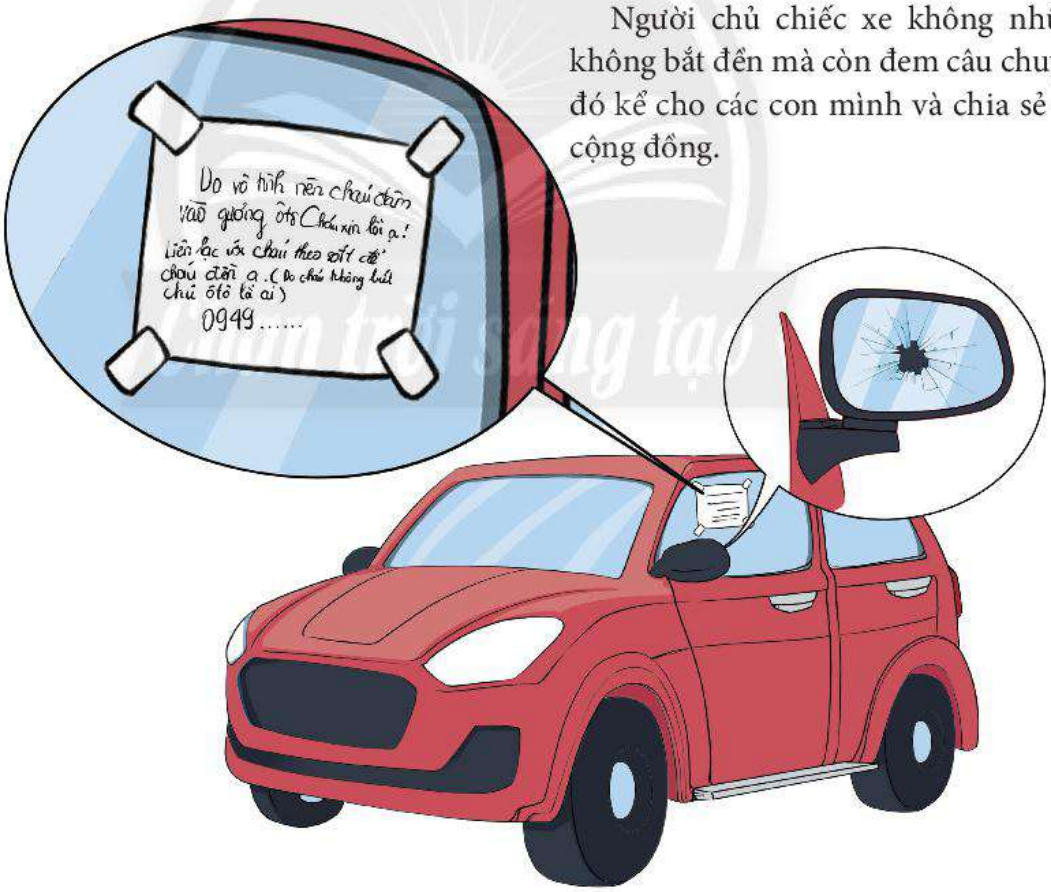

Nêu suy nghĩ của em về việc làm của bạn học sinh trong thông tin trên.

KHÁM PHÁ

▸ **Em hãy đọc câu chuyện và trả lời các câu hỏi dưới đây:**

Một nhà thơ chân chính

Ngày xưa, ở vương quốc Dagestan có một ông vua rất bạo ngược. Khắp nơi truyền đi bài hát lên án thói hống hách, bạo tàn của nhà vua.

Rồi một ngày, bài hát lọt đến tai vua. Vị vua ra lệnh tìm cho được tác giả bài hát để xử tội. Truy tìm không ra, vị vua ra lệnh tống giam tất cả nhà thơ và nghệ nhân hát rong cả nước.

Sau đó, nhà vua ra lệnh phải hát cho vua nghe một bài hát do chính mình sáng tác ca ngợi nhà vua. Tất cả đều cố gắng hoàn thành, riêng có ba nhà thơ kiên quyết không chịu hát. Họ bị tống giam vào ngục.

Ba tháng sau, vị vua giải ba người ra và cho thêm cơ hội. Một trong ba nhà thơ đã hát ca ngợi vị vua, thế là được thả ra.

Giàn hoả thiêu xuất hiện, một trong hai nhà thơ còn lại cất tiếng hát. Riêng người cuối cùng vẫn im lặng, vị vua ra lệnh: "Trói hắn và thiêu chết!".

Cuối cùng, nhà thơ cũng cất vang tiếng hát. Đó là lời hát phơi bày nỗi thống khổ của người dân, phê phán thói xấu của nhà vua,... Tiếng hát vang lên, cả hoàng cung rung động cùng với ngọn lửa bừng bừng bốc cháy như giận dữ. Nhà vua bất ngờ thét lên: "Dập tắt lửa! Ta không thể mất nhà thơ chân chính độc nhất của đất nước này".

(Theo *Truyện cổ dân gian Nga*)

1. Khi bị nhà vua bắt, các nhà thơ và nghệ nhân hát rong đã hành động như thế nào? Vì sao?
2. Việc chấp nhận cái chết của nhà thơ cuối cùng cho thấy ông là người như thế nào?
3. Theo em, thế nào là tôn trọng sự thật? Nêu một số biểu hiện của tôn trọng sự thật.

▸ **Quan sát hình ảnh và trả lời các câu hỏi sau:**

1. Em có nhận xét gì về nội dung trao đổi của các bạn trong hai hình ảnh trên?
2. Từ câu chuyện của các bạn trong hai hình ảnh trên, em hãy cho biết vì sao chúng ta phải tôn trọng sự thật?

– Tôn trọng sự thật là suy nghĩ, nói và làm theo đúng sự thật, bảo vệ sự thật.
– Biểu hiện của người tôn trọng sự thật là người sống ngay thẳng, thật thà, nhận lỗi khi có khuyết điểm.
– Tôn trọng sự thật là đức tính cần thiết, quý báu, giúp con người nâng cao phẩm giá bản thân, góp phần tạo ra các mối quan hệ xã hội tốt đẹp, được mọi người tin yêu, quý trọng.
– Để tôn trọng sự thật, chúng ta cần nhận thức đúng, có hành động và thái độ phù hợp với sự thật. Ngoài ra, còn phải bảo vệ sự thật, phản ứng với các hành vi thiếu tôn trọng sự thật, bóp méo sự thật.

LUYỆN TẬP

Em hãy đọc tình huống và trả lời câu hỏi sau:

Tình huống 1: Lớp 6E là lớp cuối cùng nộp sản phẩm của phong trào Kế hoạch nhỏ. Khi mang sản phẩm xuống khu tập trung phế liệu, nhìn danh sách các lớp đã nộp, Tú thấy lớp mình chỉ kém lớp 7C có 1kg. Cô Tổng phụ trách lại vừa đi ra ngoài. Tú nói với Huyền: "Hay là mình khai tăng lên 2kg để được vị trí số 1". Huyền kiên quyết phản đối và ghi đúng khối lượng sản phẩm của lớp mình.

Em đồng tình với ý kiến của bạn Tú hay bạn Huyền? Vì sao?

Tình huống 2: Vào giờ ra chơi, do chạy nhanh nên Nam đã vung tay làm vỡ lọ hoa. Lúc này, chỉ có An nhìn thấy do các bạn khác đang chơi bên ngoài. Sợ bị phạt, Nam nói với An giấu kín chuyện, đừng nói cho ai biết.

1. Em có đồng tình với hành động của bạn Nam không? Vì sao?
2. Nếu là An, em sẽ làm gì?

Tình huống 3: Hà và mẹ đang đứng đợi xe buýt. Có một cụ già mù bán vé số lại gần và nói: "Chỉ có mười nghìn thôi, cô chú mua hộ tôi một tờ với!". Một anh thanh niên gọi lại và mua cho cụ. Hà thấy anh thanh niên đó rút 6 tờ vé số nhưng chỉ đưa cụ già 50 nghìn đồng. Hà vội nói với anh thanh niên: "Anh có trả nhầm tiền cho cụ không ạ?".

1. Nêu nhận xét của em về hành động của anh thanh niên.
2. Bày tỏ thái độ của em với hành động của bạn Hà.

VẬN DỤNG

Em hãy bình luận các câu ca dao sau:

1. Những người tính nết thật thà
Đi đâu cũng được người ta tin dùng.

2. Của phi nghĩa có giàu đâu
Ở cho ngay thẳng giàu sau mới bền.

(Ca dao)

(Có thể lựa chọn các hình thức khác như hò đối đáp, đọc vè,... để thể hiện sự sáng tạo của em.)

Em hãy thiết kế tấm thiệp và cam kết thực hiện thông điệp trong tấm thiệp đó.

Em hãy thực hiện theo các gợi ý dưới đây:

2. Thiết kế thành một tấm thiệp để tặng cho bạn thân nhất của em.

1. Tìm một câu nói, lời phát biểu... ấn tượng về tôn trọng sự thật.

3. Cam kết với bản thân thực hiện đúng như câu nói, lời phát biểu đó trong các hoạt động của cá nhân em.

Bài 5 Tự lập

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm tự lập.
- Liệt kê được các biểu hiện của người có tính tự lập.
- Hiểu được vì sao phải tự lập.
- Đánh giá được khả năng tự lập của bản thân và người khác.
- Tự thực hiện được nhiệm vụ của bản thân trong học tập, sinh hoạt hằng ngày, hoạt động tập thể ở trường và trong cuộc sống cộng đồng; không dựa dẫm, ỷ lại và phụ thuộc vào người khác.

KHỞI ĐỘNG

Câu thơ sau thể hiện đức tính gì?

Bàn tay ta làm nên tất cả
Có sức người sỏi đá cũng thành cơm.

(Hoàng Trung Thông)

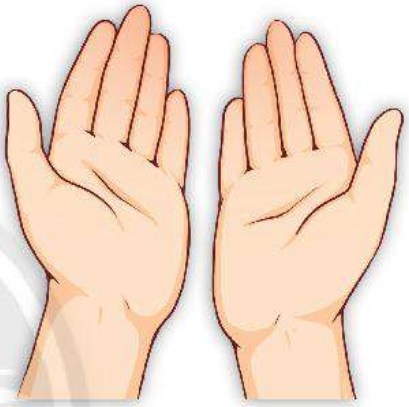

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc câu chuyện sau và trả lời câu hỏi:

Làm bất cứ việc gì

Trước khi ra đi tìm đường cứu nước, Bác Hồ còn rất trẻ, mang tên Nguyễn Tất Thành. Lúc đó, anh Thành có một người bạn thân tên là Lê. Một lần, cùng nhau đi chơi phố, đột nhiên anh Thành nhìn thẳng vào mắt bạn và hỏi:

– Anh Lê, anh có yêu nước không?

Câu hỏi đột ngột khiến anh bạn ngạc nhiên, lúng túng trong giây lát rồi trả lời:

– Tất nhiên là có chứ.

– Anh có thể giữ bí mật không?

– Có.

– Tôi muốn sang Pháp và các nước khác. Sau đó xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta. Nhưng nếu đi một mình, thật ra cũng có điều mạo hiểm như khi ốm đau. Anh muốn đi với tôi không?

– Nhưng bạn ơi, chúng ta lấy tiền đâu mà đi?

– Đây tiền đây. – Anh Thành vừa nói, vừa xoè rộng hai bàn tay – Chúng ta sẽ làm việc, chúng ta sẽ làm bất cứ việc gì để sống và để đi. Thế anh cùng đi với tôi chứ?

Bị lôi cuốn vì lòng hăng hái của bạn, anh Lê đồng ý, nhưng sau khi nghĩ lại về cuộc phiêu lưu trên thì anh Lê không đủ can đảm để giữ lời hứa.

Vài ngày sau, người thanh niên Nguyễn Tất Thành đã ra đi tìm đường cứu nước...

(Theo *Bác Hồ kính yêu*, NXB Kim Đồng, 1980)

1. Vì sao Bác Hồ có thể ra đi tìm đường cứu nước chỉ với hai bàn tay trắng?
2. Theo em, thế nào là tự lập?

Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây và nhận xét về hành vi của các bạn.

1. Theo em, đâu là biểu hiện của tự lập? Đâu là biểu hiện của chưa tự lập?
2. Vì sao chúng ta cần phải tự lập? Em hãy tự đánh giá khả năng tự lập của em so với các bạn trong các hình ảnh trên.
3. Tự lập có ý nghĩa như thế nào trong cuộc sống?

– Tự lập là chủ động, tự giác làm các công việc bằng khả năng, sức lực của mình.
– Biểu hiện của tự lập là: tự suy nghĩ, tự thực hiện, tự chịu trách nhiệm về quyết định của mình.
– Tự lập giúp chúng ta tự tin, có bản lĩnh cá nhân, dễ thành công trong cuộc sống, xứng đáng được người khác kính trọng.
– Để rèn luyện tính tự lập, chúng ta cần chủ động làm việc, tự tin và quyết tâm khi thực hiện hành động.

LUYỆN TẬP

▸ **Em hãy quan sát *Bảng kế hoạch hoạt động trong hè* và nhận xét về tính tự lập của bạn Hoa.**

BẢNG KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG TRONG HÈ

Lĩnh vực	Nội dung công việc	Biện pháp thực hiện	Kết quả
Học tập	– Học tiếng Anh – Làm bài tập hè	– Học 5 – 7 từ mới mỗi ngày – 2 – 3 môn mỗi ngày	– Thuộc được 100 từ mới – Hoàn thành bài tập hè
Lao động	– Dọn dẹp nhà cửa – Chăm sóc vườn cây của bà nội	– Quét nhà mỗi ngày, tự rửa chén bát sau khi ăn – Tưới cây hằng ngày	– Đôi lúc quên không quét nhà – Vườn cây xanh tốt
Sinh hoạt hằng ngày	– Rèn luyện sức khoẻ	– Chạy bộ quanh công viên mỗi ngày	– Chỉ thực hiện được 2 tuần đầu
Hoạt động tập thể	– Tham gia hoạt động tập thể	– Đăng kí tham gia sinh hoạt Đội ở phường	– Có thêm được nhiều bạn mới, múa đẹp hơn

▸ **Đọc các tình huống dưới đây và trả lời câu hỏi:**

Tình huống 1:

Nhà An ở gần trường nhưng bạn ấy hay đi học muộn. Khi lớp trưởng hỏi lí do, An luôn nói: "Tại bố mẹ không gọi mình dậy."

1. Em có đồng tình với An không? Vì sao?
2. Nếu là bạn của An, em sẽ làm gì?

Tình huống 2:

Đọc đề bài toán, có chỗ không hiểu, Hùng rủ Tâm đến nhờ cô giáo hướng dẫn. Tâm khuyên Hùng không nên làm như vậy.

1. Em có đồng tình với Tâm không? Vì sao?
2. Nếu là Hùng, em sẽ làm gì?

Tình huống 3:

Khi được cô giáo phân nhóm để thực hiện các nhiệm vụ học tập, Đạt nghĩ rằng làm việc nhóm sẽ dẫn tới sự ỷ lại, dựa dẫm vào người khác nên không tích cực tham gia.

1. Em có đồng tình với Đạt không? Vì sao?
2. Nếu là bạn của Đạt, em sẽ nói gì với Đạt?

▸ **Lập kế hoạch thể hiện tính tự lập.**

– Để chuẩn bị tham gia đợt cắm trại trong 3 ngày, em hãy lên kế hoạch cụ thể, chi tiết cho từng nhiệm vụ mà em sẽ thực hiện.

– Tưởng tượng bố mẹ đi công tác trong 1 tuần. Em sẽ lên kế hoạch và sống như thế nào khi không có bố mẹ ở nhà?

VẬN DỤNG

▸ **Em hãy xây dựng và thực hiện kế hoạch khắc phục những biểu hiện thiếu tự lập của bản thân.**

▸ **Em hãy viết một lá thư ngắn hoặc một đoạn văn ngắn nhắc nhở bản thân tự lập hơn mỗi ngày.**

Bài 6 Tự nhận thức bản thân

Sau bài học này, em có thể:

- Trình bày khái niệm và ý nghĩa của việc tự nhận thức bản thân.
- Nêu được điểm mạnh, điểm yếu của bản thân.
- Biết tôn trọng bản thân và những người xung quanh.
- Xây dựng kế hoạch phát huy điểm mạnh, hạn chế điểm yếu của bản thân.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy viết ra giấy các thông tin sau và chia sẻ với người bạn bên cạnh.

– Ba điều mà em thích
– Ba điều mà em không thích
– Ba điểm mạnh của em
– Ba điểm cần cố gắng của em
– Ước mơ của em.

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc thông tin sau và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN

Mình là Linh, năm nay mười một tuổi và đang là học sinh lớp 6 của trường Trung học cơ sở Nguyễn Huệ. Mình thấp và mũm mĩm nên mọi người gọi mình là Doraemon. Mình không thấy buồn mà ngược lại rất thích biệt danh đó, vì Doraemon là nhân vật truyện tranh mà mình vô cùng yêu thích. Mình có nước da ngăm đen giống bố. Lúc đầu, mình cảm thấy hơi tự ti, nhưng mẹ mình nói rằng da ngăm đen trông rất khoẻ mạnh.

Là con út trong gia đình nên mình được bố mẹ và chị yêu quý nhưng không vì thế mà mình ỷ lại, lười biếng. Ngoài thời gian học, mình và chị thường chăm sóc cây xanh và nấu ăn cùng mẹ.

Ở lớp, mình là một học sinh có lực học khá. Mình luôn cởi mở, hoà đồng nên được các bạn yêu quý. Tuy nhiên, mình cũng có điểm chưa tốt là rất dễ nổi nóng. Mình tự nhủ sẽ cố gắng khắc phục hạn chế này để hoàn thiện bản thân hơn.

1. Bạn Linh đã tự nhận ra các đặc điểm nào của bản thân?
2. Từ câu chuyện của bạn Linh, em hiểu thế nào là tự nhận thức bản thân?

▸ **Em hãy đọc các thông tin và cho biết các bạn Long, Vân, Ân, Hiếu đã tự nhận thức bản thân như thế nào.**

Long nhận ra mình khá thông minh bởi trong những lần cùng giải bài tập với các bạn, Long luôn là người tìm ra cách giải nhanh và đáp án chính xác.

Vân có thói quen ghi chép lại suy nghĩ, cảm xúc, việc làm hằng ngày của mình vào nhật kí. Khi đọc lại, Vân nhận ra mình khá nhút nhát bởi nhiều lần biết đáp án nhưng không dám xung phong để trả lời câu hỏi của thầy cô.

Khi tham gia hội thi "Nét đẹp Đội viên" do trường tổ chức, Ân đã trình diễn bộ trang phục của mình với phong thái rất tự tin dù đó là lần đầu tiên thể hiện. Ân rất thích thú khi khám phá ra khả năng này của bản thân.

Nhiều bạn trong lớp nhận xét Hiếu rất dễ nổi giận nếu ý kiến của Hiếu không được các bạn khác đồng tình. Điều này khiến các bạn e ngại khi thảo luận nhóm với Hiếu. Vì vậy, Hiếu tự nhủ sẽ phải thay đổi để bình tĩnh hơn.

? Theo em, việc tự nhận thức bản thân có ý nghĩa như thế nào?

▸ **Dựa vào bảng thông tin dưới đây, em hãy cho biết các bạn đã tự nhận thức bản thân bằng cách nào:**

Chân trời sáng tạo

Một số cách để tự nhận thức bản thân

1. Tự nhận xét bản thân một cách khách quan trong hoạt động học tập và sinh hoạt hằng ngày.

2. Lắng nghe ý kiến của người thân, bạn bè, thầy cô và những người xung quanh.

3 Tham gia hoạt động, thử thách mới để khám phá bản thân.

▸ **Em hãy chọn một trong các chủ đề sau đây và thuyết trình ngắn gọn trong nhóm:**

– Tự tin là chính mình.
– Chấp nhận và tôn trọng bản thân.
– Thể hiện bản thân trong mối quan hệ với người khác.

– Tự nhận thức bản thân là khả năng hiểu rõ chính xác bản thân, biết mình cần gì, muốn gì, đâu là điểm mạnh, điểm yếu của mình.
– Khi tự nhận thức bản thân hiệu quả, chúng ta hiểu về mình, chấp nhận bản thân, tự tin, cởi mở và tôn trọng chính mình, từ đó sẽ có cách cư xử, hành động phù hợp.
– Để tự nhận thức bản thân hiệu quả, chúng ta cần: nhận diện chính mình, thực hiện các bài tập tìm hiểu bản thân, lắng nghe nhận xét từ người khác và hành động tích cực để bộc lộ khả năng, tính cách bản thân.

LUYỆN TẬP

▸ **Em hãy tự nhận xét bản thân theo các gợi ý dưới đây.**

GỢI Ý:

Nội dung nhận xét về:

– Ngoại hình.
– Tính cách.
– Sức khoẻ.
– Kĩ năng học tập.
– Năng khiếu...
– Mối quan hệ với người thân (ông, bà, bố, mẹ, anh, chị, em,...).
– Mối quan hệ với thầy cô, bạn bè...
– Điểm mạnh.
– Hạn chế.

▸ **Em hãy tìm hiểu và ghi lại nhận xét của người khác (thầy/ cô, bố mẹ, bạn bè,...) về em và đối chiếu với những gì em tự đánh giá bản thân.**

▸ **Em hãy giải quyết các tình huống sau:**

Tình huống 1: Mai là học sinh lớp 6 trường Trung học cơ sở A. Mai có khả năng ca hát nhưng lại khá nhút nhát. Vào dịp chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, trường của Mai tổ chức cuộc thi văn nghệ. Hùng, bạn thân của Mai, đã động viên Mai đăng kí tham gia. Tuy nhiên, Mai vẫn băn khoăn và nói: "Ở các lớp khác nhiều bạn hát hay lắm, mình không tham gia đâu." .

Nếu là Hùng, em sẽ nói gì với Mai?

Tình huống 2: Tùng là một trong những học sinh giỏi của lớp 6A. Bạn học tốt nhiều môn và thường chuẩn bị rất kĩ mỗi khi được giao các nhiệm vụ học tập trong nhóm. Tuy nhiên, Tùng lại ngại nói trước đám đông. Vì mỗi lần thuyết trình, Tùng dễ nói lắp bắp, tay chân run rẩy dù chuẩn bị bài cẩn thận.

Nếu là Tùng, em sẽ khắc phục hạn chế này bằng cách nào?

▸ **Em hãy dựa vào bản tự nhận xét để xây dựng kế hoạch phát triển bản thân.**

– Lên kế hoạch rèn luyện để phát huy điểm mạnh, khắc phục điểm yếu của bản thân;
– Kiên trì thực hiện theo kế hoạch đã lập ra;
– Đánh giá kết quả thực hiện.

VẬN DỤNG

▸ **Em hãy tham gia các hoạt động tập thể (ở lớp, trường, nơi em ở,...) và ghi lại những trải nghiệm, đặc điểm, khả năng mới mà em khám phá được ở bản thân.**

▸ **Chọn và thực hiện một trong các gợi ý sau:**

Mỗi ngày tìm một điểm thú vị kèm theo một điểm chưa hài lòng về bản thân em. Sau đó, ghi vào một tờ giấy và gấp lại, bỏ vào chiếc hộp.

Sau vài tuần, em mở ra, xem lại và tự hỏi: Mình còn tồn tại điểm chưa hài lòng ấy nữa không?

Tưởng tượng em có giọng kể chuyện hay và được cả lớp đề nghị tham gia cuộc thi kể chuyện cấp trường. Em quyết định tham gia để thể hiện bản thân.

Sau đó, suy nghĩ về cách thể hiện hết những điểm mạnh của em trong lần thi này.

Nêu ra 5 ưu điểm cần khai thác để thể hiện phần thi của mình.

Bài 7 Ứng phó với tình huống nguy hiểm

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được một số tình huống nguy hiểm và hậu quả của những tình huống nguy hiểm đối với trẻ em.
- Liệt kê các cách ứng phó với một số tình huống nguy hiểm.
- Thực hành được cách ứng phó trước một số tình huống nguy hiểm để đảm bảo an toàn.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy đọc câu ca dao sau và trả lời câu hỏi.

Con ơi mẹ dặn câu này
Sông sâu chớ lội, đò đầy chớ qua. (Ca dao)

Qua câu ca dao trên, người mẹ muốn khuyên dạy con mình điều gì?

KHÁM PHÁ

Em hãy quan sát hình ảnh sau và trả lời câu hỏi:

1. Đâu là những tình huống nguy hiểm có thể xảy ra xung quanh em và cho biết hậu quả của các tình huống nguy hiểm đó?
2. Thảo luận cách ứng phó với tình huống nguy hiểm trên.
3. Em hiểu thế nào là tình huống nguy hiểm?

Minh là một học sinh lớp 6A3. Bạn ấy khá hài hước nhưng hay đùa giỡn quá mức với bạn bè. Lần nào xếp hàng di chuyển lên cầu thang vào lớp, Minh cũng xô đẩy các bạn, kể cả với những bạn nữ.

Nếu là bạn học cùng lớp với Minh, em sẽ làm gì để bản thân và các bạn trong lớp không gặp nguy hiểm từ sự đùa nghịch của Minh?

Em hãy đọc thông tin sau và trả lời câu hỏi:

Vào giờ chơi, Nam rủ một nhóm bạn trong lớp dùng giày ném vào tổ ong trên cành cây của khu vườn sát bên bờ rào của trường.

1. Hành động của Nam và các bạn có thể dẫn đến những hậu quả gì?
2. Nếu em là một trong những bạn được Nam rủ, em sẽ xử lí tình huống này như thế nào?

Em hãy sắp xếp các bước ứng phó với tình huống nguy hiểm:

– Chọn phương án ứng phó hiệu quả

– Liệt kê các cách ứng phó

– Nhận diện tình huống nguy hiểm

– Bình tĩnh suy nghĩ.

– Tình huống nguy hiểm là những tình huống có thể gây ra những tổn hại về thể chất, tinh thần cho con người và xã hội.
– Một số tình huống nguy hiểm thường gặp như: bão, lũ, dông, sét, đuối nước, cháy nổ, bắt cóc, xâm hại,...
– Để ứng phó với tình huống nguy hiểm, cần phải thật bình tĩnh, suy nghĩ thật kĩ, tìm kiếm sự hỗ trợ và các cách ứng phó phù hợp, an toàn nhất. Khi gặp tình huống nguy hiểm khó có thể đối đầu, cần trốn chạy, kêu cứu. Sau đó, tìm cách để lại dấu vết, thông tin để báo cho người thân, công an và người xung quanh. Một số trường hợp bắt cóc, xâm hại nên cân nhắc đánh thật mạnh vào chỗ hiểm của kẻ xấu nếu có thể để bảo vệ mình.
– Nếu cảm thấy sự an toàn của bản thân hay của người khác bị đe doạ, em có thể gọi điện thoại:

+ Tổng đài Quốc gia bảo vệ trẻ em: 111
+ Yêu cầu trợ giúp khẩn cấp, tìm kiếm cứu nạn toàn quốc: 112
+ Cảnh sát: 113
+ Phòng cháy chữa cháy: 114
+ Cứu thương: 115
+ Đường dây nóng hỗ trợ trẻ em: 18001507

Hoặc báo trực tiếp, gọi điện đến người thân, bạn bè em tin cậy nhất.

LUYỆN TẬP

Em hãy nêu cách ứng phó với một số tình huống giả định dưới đây:

– Nhận được thư đe doạ từ một người lạ.
– Phát hiện có người lạ đi theo mình trên đoạn đường vắng.
– Phát hiện mình có thể nguy hiểm vì người lạ trong thang máy có dấu hiệu đáng ngờ.

Em hãy sắm vai tập giải quyết các tình huống sau:

Tình huống 1: Linh và Tùng đi xe đạp trên đường về nhà thì bất ngờ gặp một trận mưa to có kèm theo sét. Hai bạn đang loay hoay tìm chỗ trú thì nhìn thấy trước mặt có một gốc cây to, tán lá rộng lớn. Tùng liền bảo với Linh: "Tớ có mang theo cái ô to đấy, hay là mình đến gốc cây kia rồi bật ô lên để trú mưa".

Tình huống 2: Trên đường đi học về, Mỹ gặp một người lạ, tự xưng là bạn của bố và đề nghị đưa bạn về nhà.

Tình huống 3: Trên đường sang nhà bà ngoại, Hưng đi qua cánh đồng vắng vẻ. Có hai thanh niên đi xe máy từ xa tiến tới, yêu cầu Hưng đưa tất cả đồ đạc cho chúng.

Em hãy thảo luận và chia sẻ với các bạn về những tình huống nguy hiểm thường gặp ở trong trường học, ngoài đường phố, ở nhà và cách ứng phó với chúng.

VẬN DỤNG

Em hãy lên danh sách các vật dụng cần thiết để ứng phó với các tình huống nguy hiểm và đề xuất với bố mẹ trang bị cho gia đình (ví dụ: dụng cụ phòng cháy chữa cháy, tủ thuốc y tế, găng tay làm vườn, ủng, thuốc xịt muỗi,...).

Sưu tầm các kĩ năng ứng phó với một số tình huống nguy hiểm cụ thể. (Ví dụ: động đất, sạt lở núi, đuối nước, cháy nổ,...)

Bài 8 Tiết kiệm

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm tiết kiệm và những biểu hiện của tiết kiệm (thời gian, tiền bạc, điện, nước,...).
- Giải thích được vì sao phải tiết kiệm.
- Nhận xét, đánh giá được việc thực hiện tiết kiệm của bản thân và những người xung quanh.
- Phê phán những biểu hiện của lãng phí trong cuộc sống và học tập.
- Thực hành tiết kiệm trong cuộc sống và học tập.

KHỞI ĐỘNG

▸ **Em hãy quan sát hình ảnh bên cạnh và cho biết các bạn ấy đang lãng phí những gì?**

KHÁM PHÁ

▸ **Em hãy đọc câu chuyện và trả lời câu hỏi:**

Lối sống tiết kiệm của Bác Hồ

Bác Hồ là một tấm gương sáng về thực hành tiết kiệm và chống lãng phí. Hằng ngày, trong mỗi bữa ăn, Bác quy định không quá ba món và thường là các món dân dã như: tương cà, dưa, cá kho,... Bác bảo ăn món gì phải hết món ấy, không được để lãng phí. Có quả chuối hơi nẫu, nhiều người ngại không ăn, Bác bảo lấy dao gọt phần nẫu đi để ăn. Khi đi công tác các địa phương, Bác thường bảo các đồng chí phục vụ chuẩn bị cơm nắm, thức ăn từ nhà mang đi. Bác luôn nghĩ đến người nghèo: "Lúc chúng ta nâng bát cơm ăn, nghĩ đến kẻ đói khổ, chúng ta không khỏi động lòng. Vậy tôi đề nghị với đồng bào cả nước và tôi xin thực hành trước, cứ 10 ngày nhịn ăn 1 bữa, mỗi tháng nhịn 3 bữa. Đem gạo đó (mỗi bữa 1 bơ**) để cứu dân nghèo."*

Bác tiết kiệm từ những cái nhỏ nhất. Bác nói: "Giấy bút, vật liệu đều tốn tiền của Chính phủ, tức là của dân; ta cần phải tiết kiệm. Nếu một miếng giấy nhỏ đủ viết, thì chớ dùng một tờ to." Và Bác khẳng định: "Nơi nào cũng tiết kiệm một chút, thì trong một năm đỡ được hàng vạn tấn giấy, tức là hàng triệu đồng bạc. Nhờ tiết kiệm mà lợi cho dân rất nhiều."

(Phỏng theo bài *Sẻ cơm nhường áo* đăng trên báo *Cứu quốc* – *Hồ Chí Minh Toàn tập*, NXB Chính trị Quốc gia, tập 4, trang 33, năm 2011)

(*) nẫu: quả chín mềm nhũn đến mức như sắp nát ra.
(**) bơ: vỏ hộp sữa bò.

1. Những chi tiết nào trong câu chuyện thể hiện lối sống tiết kiệm của Bác Hồ?
2. Từ câu chuyện về Bác Hồ, em hiểu tiết kiệm là gì? Vì sao chúng ta phải tiết kiệm?
3. Em rút ra được bài học gì cho bản thân từ câu chuyện trên?

▶ **Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây và cho biết:**

– Hành vi nào thể hiện sự tiết kiệm và hành vi nào thể hiện sự lãng phí.

– Hậu quả của những hành vi lãng phí.

▶ **Em hãy thảo luận và chia sẻ với các bạn trong lớp về ý nghĩa của câu ca dao sau:**

Được mùa chớ phụ ngô khoai
Đến khi thất bát lấy ai bạn cùng.
(Ca dao)

▶ **Em hãy thuyết trình trước lớp về một trong các chủ đề sau:**

– Tiết kiệm thời gian

– Tiết kiệm tiền bạc

– Tiết kiệm điện, nước,...

– Tiết kiệm là sử dụng một cách hợp lí tiền bạc, của cải, thời gian, sức lực của mình và của người khác.

– Tiết kiệm giúp chúng ta quý trọng lao động của bản thân mình và của người khác. Khi tiết kiệm, không chỉ có thể giảm gánh nặng cho gia đình, thể hiện lối sống văn minh mà còn có điều kiện để giúp đỡ, chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn.

– Để rèn luyện tính tiết kiệm, chúng ta cần:
+ Tắt thiết bị điện khi không cần thiết.
+ Sử dụng hợp lí nước sạch, tiền bạc,...
+ Sắp xếp thời gian làm việc khoa học, hiệu quả.
+ Bảo quản đồ dùng học tập, lao động,...

LUYỆN TẬP

▸ **Em hãy nhận xét về hành vi của các bạn và đưa ra lời khuyên cho các bạn ấy trong những tình huống sau:**

Tình huống 1: Hôm nay, Lan có nhiều bài tập về nhà cần làm xong nhưng tối có chương trình tivi Lan yêu thích. Lan định sáng mai sẽ dậy sớm làm bài. Nhưng do thức khuya, Lan ngủ dậy muộn, nên đi học không đúng giờ và không hoàn thành bài tập.

Tình huống 2: Một nhóm bạn trong lớp 6A thường để nước tràn lênh láng khi rửa chân tay ở vòi nước phía sau khu nhà đang xây trong sân trường. Các bạn ấy còn hay quên tắt điện, quạt trong lớp mỗi khi ra về.

Tình huống 3: Bạn An là học sinh lớp 6 nhưng luôn đòi bố mẹ mua cho những đồ đắt tiền như quần áo hàng hiệu, máy nghe nhạc, điện thoại thông minh,... để tỏ vẻ sành điệu trước mặt bạn bè.

VẬN DỤNG

▸ **Em hãy lập kế hoạch tiết kiệm tiền để có đủ chi phí mua giày dép, sách vở cho năm học mới mà không phải xin bố mẹ.**

▸ **Em hãy tự nhận xét việc rèn luyện tính tiết kiệm của mình, bạn bè và người thân. Nêu 5 điều góp ý cho chính em, bạn bè và người thân để cùng nhau thay đổi tích cực hơn.**

Bài 9 Công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm công dân; căn cứ xác định công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Hiểu được các điều kiện để xác định quốc tịch Việt Nam, công dân Việt Nam.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy quan sát các bạn dưới đây và đoán xem bạn nào là công dân Việt Nam, bạn nào không phải là công dân Việt Nam? Vì sao?

Chân trời sáng tạo

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc thông tin và trả lời câu hỏi.

1. Căn cứ nào để xác định một người là công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam?
2. Căn cứ nào để xác định một người có quốc tịch Việt Nam?

THÔNG TIN 1

1. Công dân là cá nhân, con người cụ thể, có năng lực pháp luật và năng lực hành vi, có các quyền và nghĩa vụ theo quy định pháp luật của một quốc gia.
2. Công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam là người có quốc tịch Việt Nam (trích *khoản 1 Điều 17 Hiến pháp năm 2013*).

THÔNG TIN 2

1. Ở nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, mỗi cá nhân đều có quyền có quốc tịch (trích *khoản 1 Điều 2 Luật Quốc tịch năm 2008, sửa đổi, bổ sung năm 2014*).
2. Người có quốc tịch Việt Nam là công dân Việt Nam (trích *khoản 1 Điều 5 Luật Quốc tịch năm 2008, sửa đổi, bổ sung năm 2014*).
3. Một số căn cứ để xác định người có quốc tịch Việt Nam:
   - Trẻ em sinh ra trong hoặc ngoài lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có cha mẹ đều là công dân Việt Nam.
   - Trẻ em được sinh ra trong hoặc ngoài lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có cha hoặc mẹ là công dân Việt Nam còn người kia là người không quốc tịch.
   - Trẻ em được sinh ra trong hoặc ngoài lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có mẹ là công dân Việt Nam còn cha không rõ là ai.
   - Trẻ em khi sinh ra có cha hoặc mẹ là công dân Việt Nam còn người kia là công dân nước ngoài, nếu có sự thoả thuận bằng văn bản của cha mẹ vào thời điểm đăng kí khai sinh cho con.
   - Trường hợp trẻ em được sinh ra trên lãnh thổ Việt Nam mà cha mẹ không thoả thuận được việc lựa chọn quốc tịch cho con.
   - Trẻ em sinh ra trên lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có cha mẹ đều là người không quốc tịch nhưng có nơi thường trú tại Việt Nam.
   - Trẻ sơ sinh bị bỏ rơi tại Việt Nam.
   - Trẻ em được tìm thấy trên lãnh thổ Việt Nam.

(Trích *Điều 15, 16, 17 Luật Quốc tịch năm 2008*)

▸ **Em hãy quan sát hình ảnh sau để xác định thông tin trong giấy tờ nào cho biết đó là Công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.**

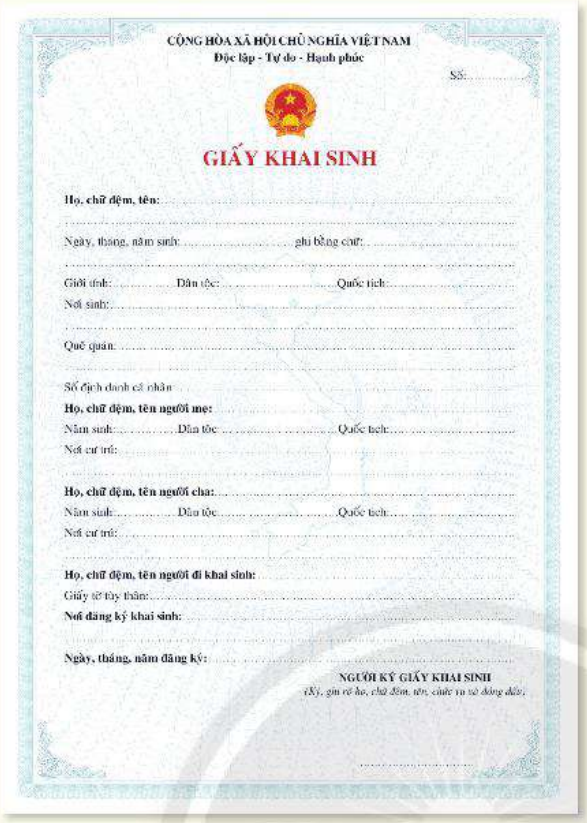
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số:.....

GIẤY KHAI SINH

Họ, chữ đệm, tên:.....

Ngày, tháng, năm sinh:..... ghi bằng chữ:.....

Giới tính:..... Dân tộc:..... Quốc tịch:.....

Nơi sinh:.....

Quê quán:.....

Số định danh cá nhân:.....

Họ, chữ đệm, tên người mẹ:.....

Năm sinh:..... Dân tộc:..... Quốc tịch:.....

Nơi cư trú:.....

Họ, chữ đệm, tên người cha:.....

Năm sinh:..... Dân tộc:..... Quốc tịch:.....

Nơi cư trú:.....

Họ, chữ đệm, tên người đi khai sinh:.....

Giấy tờ tùy thân:.....

Nơi đăng ký khai sinh:.....

Ngày, tháng, năm đăng ký:.....

NGƯỜI KÝ GIẤY KHAI SINH
(Ký, ghi rõ họ, chữ đệm, tên, chức vụ và đóng dấu)

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

CHỨNG MINH NHÂN DÂN
số 123456789012

Họ và tên khai sinh:.....
Họ và tên gọi khác:.....
Ngày, tháng, năm sinh:.....
Giới tính:..... Dân tộc:.....
Quê quán:.....
Nơi thường trú:.....

Có giá trị đến:

Đặc điểm nhận dạng:

Ngày tháng năm
CỤC TRƯỞNG CỤC CẢNH SÁT
QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH VỀ TRẬT TỰ XÃ HỘI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM - SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

HỘ CHIẾU / PASSPORT
Loại / Type: P
Mã số / Code: VNM
Số hộ chiếu / Passport N°:
Họ và tên / Full name:
Quốc tịch / Nationality: VIỆT NAM / VIETNAMESE
Ngày sinh / Date of birth:
Nơi sinh / Place of birth: ĐỒNG THÁP
Giới tính / Sex: NAM / M
Số GCMND / ID card No.:
Ngày cấp / Date of issue: 08 / 02 / 2018
Có giá trị đến / Date of expiry: 08 / 02 / 2028
Nơi cấp / Place of issue: Cục Quản lý xuất nhập cảnh

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
SOCIALIST REPUBLIC OF VIET NAM
Independence - Freedom - Happiness

CĂN CƯỚC CÔNG DÂN
Citizen Identity Card

Số / No.:
Họ và tên / Full name:
Ngày sinh / Date of birth:
Giới tính / Sex: Quốc tịch / Nationality:
Quê quán / Place of origin:
Nơi thường trú / Place of residence:
Có giá trị đến:

Đặc điểm nhận dạng / Personal identification:
Ngày, tháng, năm / Date, month, year:
CỤC TRƯỞNG CỤC CẢNH SÁT
QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH VỀ TRẬT TỰ XÃ HỘI
Ngón trỏ trái / Left index finger
Ngón trỏ phải / Right index finger

▸ **Tìm hiểu các *Điều 15, 16, 17, 18, 35 và 37 của Luật Quốc tịch 2008, sửa đổi, bổ sung 2014* và xác định các điều kiện để có quốc tịch Việt Nam của các bạn dưới đây:**

Sùng Nhi có bố mẹ đều là người dân tộc H'mông. Sùng Nhi được sinh ra và lớn lên ở Việt Nam.

Peter được sinh ra và lớn lên ở Việt Nam. Bố mẹ bạn là người không quốc tịch nhưng thường trú tại Việt Nam.

Hoa rất thông minh và xinh xắn nhưng lại có tuổi thơ kém may mắn hơn các bạn nhỏ khác. Khi sinh ra bạn bị bỏ rơi ở Việt Nam và không rõ bố mẹ mình là ai. Hiện nay, Hoa là thành viên của làng trẻ em SOS.

Jim là người nước ngoài, được bố mẹ là người Việt Nam nhận làm con nuôi. Jim nói tiếng Việt rất giỏi và hiện đang sinh sống cùng bố mẹ nuôi tại Việt Nam.

Nam có bố mang quốc tịch Anh, mẹ có quốc tịch Việt Nam. Nam sinh ra và lớn lên ở Hà Nội nên đã lựa chọn theo quốc tịch của mẹ.

Bố mẹ **Anna** đều là người gốc Mỹ nhưng sinh sống và làm việc ở Việt Nam từ lâu. Họ đã nhập quốc tịch Việt Nam và cả gia đình Anna hiện đang sinh sống tại Thành phố Hồ Chí Minh.

– Công dân là một cá nhân hoặc một con người cụ thể mang quốc tịch của một quốc gia có các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

– Quốc tịch là căn cứ xác định công dân của một nước. Công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam là người có quốc tịch Việt Nam.

– Công dân Việt Nam có quyền và nghĩa vụ đối với Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam; được Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam bảo vệ và bảo đảm việc thực hiện quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

LUYỆN TẬP

Em hãy đọc và thảo luận các tình huống sau:

Tình huống 1: Hậu sinh ra và lớn lên ở tỉnh Thanh Hoá, Việt Nam. Khi sinh ra Hậu, bố mẹ bạn là người không có quốc tịch Việt Nam nhưng cư trú trên lãnh thổ Việt Nam. Năm qua, bố mẹ bạn đã được nhận quyết định nhập quốc tịch Việt Nam.

Theo em, bạn Hậu có phải là công dân Việt Nam không? Vì sao?

Tình huống 2: Lisa là học sinh mới của lớp 6B. Bạn rất đáng yêu và gây ấn tượng với làn da trắng, mái tóc đen rất đẹp. Bố mẹ Lisa đều là công dân Việt Nam nhưng công tác ở Pháp nhiều năm. Lisa cũng được sinh ra ở Pháp và đã sống cùng bố mẹ ở đó 10 năm. Gia đình bạn mới chuyển về Việt Nam được gần 1 năm nay. Lisa nói Tiếng Việt chưa tốt bằng các bạn trong lớp. Vì vậy, một số bạn ở lớp 6B cho rằng, Lisa không phải là công dân Việt Nam.

Em có đồng tình với ý kiến của một số bạn lớp 6B không? Vì sao?

Tình huống 3: Vợ chồng chú Minh là công dân Việt Nam, sinh sống tại Hà Nội. Năm 2018, vợ chồng chú Minh xin thôi quốc tịch Việt Nam để sang định cư ở Hàn Quốc và đã có quyết định chấp thuận của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Tuy nhiên, vì lí do về sức khoẻ nên gia đình chú Minh chưa nhập quốc tịch Hàn Quốc được và vẫn ở lại Hà Nội. Năm 2019, vợ chồng chú sinh bé Hải Phong tại Bệnh viện Phụ sản Hà Nội.

Theo em, bé Hải Phong có phải là công dân Việt Nam không? Vì sao?

▸ **Chia sẻ tấm gương công dân Việt Nam tiêu biểu.**

– Em hãy chia sẻ ít nhất về một công dân Việt Nam mà em cảm thấy tự hào.

– Em học tập được điều gì qua tấm gương đó?

– Em sẽ làm gì để xứng đáng là công dân Việt Nam?

Chân trời sáng tạo

VẬN DỤNG

▸ **Em hãy viết bài khoảng 100 từ về chủ đề: *Tôi là công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.***

▸ ***Có nơi đâu đẹp tuyệt vời***
Như sông, như núi, như người Việt Nam.

(Lê Anh Xuân)

Câu thơ trên thể hiện sự tự hào về quê hương, đất nước, con người Việt Nam.
Là học sinh, em cần làm gì để trở thành một công dân có ích?

Bài 10 Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân Việt Nam

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được quy định của Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.
- Bước đầu thực hiện được một số quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây và trả lời câu hỏi:

Chân trời sáng tạo

1. Dựa vào trang phục dân tộc trong hình ảnh trên, em hãy xác định tên dân tộc trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam.
2. Theo em, công dân Việt Nam thuộc các dân tộc khác nhau trên đất nước ta có quyền và nghĩa vụ như nhau không?

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc các thông tin và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN 1

Tốt nghiệp đại học, chị Thanh sang Nhật Bản du học một năm trong lĩnh vực nông nghiệp. Trở về nước, chị được một công ty nước ngoài đặt trụ sở tại Việt Nam mời làm việc, trả lương rất cao.

Sau hai năm làm việc, chị xin nghỉ làm và bắt đầu một công việc mới mà chị ấp ủ từ lâu, đó là trồng rau sạch theo mô hình nông nghiệp hiện đại. Chị quyết định trở về quê, nơi mình sinh ra và lớn lên, để bắt đầu khởi nghiệp.

Những ngày đầu tiên bắt tay vào làm công việc mới, như bao người khác, chị cũng gặp nhiều khó khăn, thách thức. Nhưng với ý thức về trách nhiệm của mỗi công dân, với lòng đam mê cháy bỏng, khát khao xây dựng quê hương đất nước, chị Thanh đã vượt qua những trở ngại để thực hiện được các kế hoạch đề ra.

Giờ đây, mảnh đất khô cằn ở quê chị được thay thế bằng màu xanh mát mắt, trải dài tít tắp của những luống rau, vườn hành, vườn dưa,... Thành quả của chị được bắt nguồn từ một trái tim tha thiết yêu mảnh đất quê mình, muốn cống hiến một phần công sức nhỏ bé của mình cho sự phát triển giàu đẹp của quê hương, đất nước.

Theo em, chị Thanh đã thực hiện quyền và nghĩa vụ cơ bản nào của công dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam?

THÔNG TIN 2

Trích các điều 22, 23, 25, 44, 45, 46 Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013

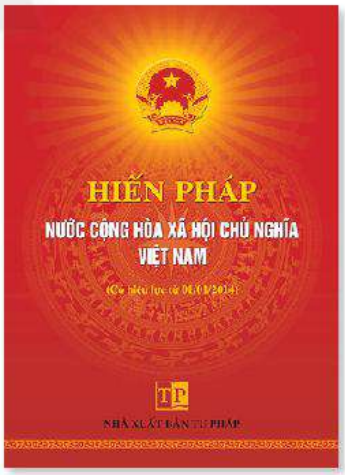

– Công dân có quyền có nơi ở hợp pháp.
– Công dân có quyền tự do đi lại và cư trú ở trong nước, có quyền ra nước ngoài và từ nước ngoài về nước.
– Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình.
– Công dân có quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội, tham gia thảo luận và kiến nghị với cơ quan nhà nước về các vấn đề của cơ sở, địa phương và cả nước.
– Công dân có nghĩa vụ trung thành với Tổ quốc.
– Công dân phải thực hiện nghĩa vụ quân sự và tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân.
– Công dân có nghĩa vụ tuân theo Hiến pháp và pháp luật; tham gia bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội và chấp hành những quy tắc sinh hoạt công cộng.

Em hiểu thế nào là quyền cơ bản, thế nào là nghĩa vụ cơ bản của công dân?

Em hãy quan sát các hình ảnh sau và trả lời câu hỏi:

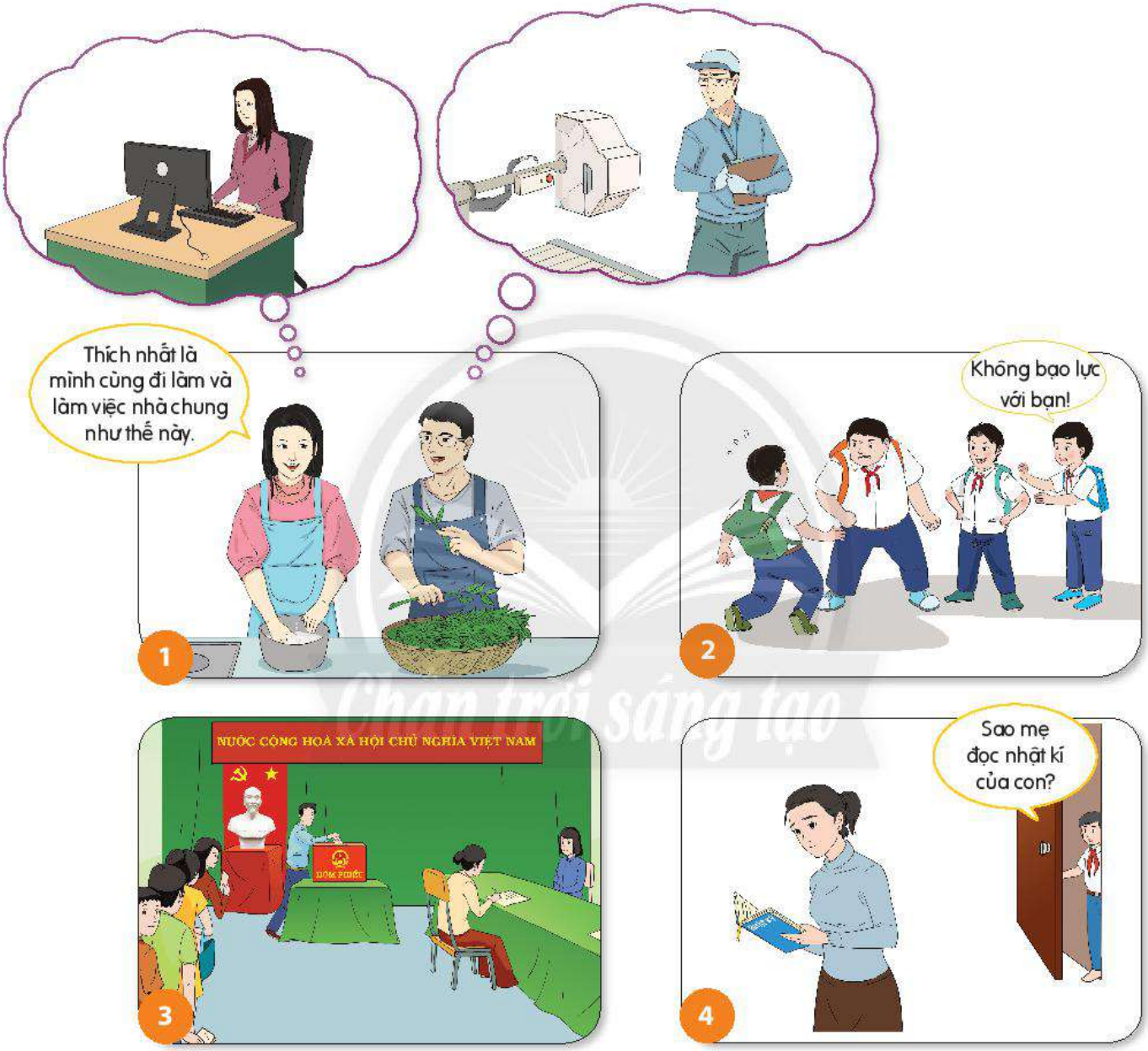

1. Những hình ảnh trên đề cập đến các quyền nào của công dân?
2. Hãy thảo luận với bạn về nội dung một số quyền và nghĩa vụ khác của công dân mà em biết.

– *Quyền cơ bản của công dân* là những lợi ích cơ bản mà người công dân được hưởng và được luật pháp bảo vệ

– *Nghĩa vụ cơ bản của công dân* là yêu cầu bắt buộc của nhà nước mà mọi công dân phải thực hiện nhằm đáp ứng lợi ích của nhà nước và xã hội theo quy định của pháp luật.

– Công dân Việt Nam có quyền và phải thực hiện nghĩa vụ đối với Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam; được Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam bảo vệ và bảo đảm việc thực hiện các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

– Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013 quy định:

+ Công dân Việt Nam đều được hưởng các quyền cơ bản như: *Quyền bất khả xâm phạm về thân thể; Quyền bất khả xâm phạm về đời sống riêng tư, bí mật cá nhân và bí mật gia đình; Quyền bầu cử, ứng cử, tham gia quản lí nhà nước và xã hội; Quyền bình đẳng; Quyền tự do ngôn luận; Quyền tự do đi lại; Quyền tự do kinh doanh;...*

+ Công dân Việt Nam cần thực hiện các nghĩa vụ cơ bản như: *Trung thành với Tổ quốc, tuân theo Hiến pháp và pháp luật Việt Nam, bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ môi trường, nộp thuế đầy đủ,....*

LUYỆN TẬP

Em đồng ý với ý kiến của nhóm bạn nào trong tình huống dưới đây? Vì sao?

Khi tìm hiểu về quyền và nghĩa vụ của công dân, lớp 6A có những ý kiến tranh luận trái ngược nhau. Nhóm bạn H cho rằng: "Quyền và nghĩa vụ của công dân luôn đi liền với nhau, không tách rời nhau. Mọi công dân muốn được hưởng quyền thì phải thực hiện nghĩa vụ công dân." Còn nhóm của bạn A lại cho rằng: "Mọi công dân đều được hưởng quyền nhưng chỉ có người lớn mới cần thực hiện nghĩa vụ, học sinh còn nhỏ nên chưa phải thực hiện nghĩa vụ.".

Em hãy chọn và xử lí một trong các tình huống sau:

Tình huống 1:

Trong giờ ra chơi, em và bạn Nam nhặt được một quyển sổ lưu bút của một bạn nào đó đánh rơi. Nam rất tò mò, muốn mở ra xem trong đó viết gì.

1. Em sẽ ứng xử như thế nào trong trường hợp này?
2. Tình huống trên liên quan đến quyền nào của công dân Việt Nam?

Tình huống 2:

Trong mùa dịch Covid-19 năm 2020, một số người đưa thông tin không đúng sự thật lên mạng xã hội. Điều này làm cho không ít người lo lắng, hoang mang.

1. Theo em, các cá nhân trên đã có những hành vi nào chưa phù hợp với quyền của công dân?
2. Nếu bạn em có hành vi như thế thì em sẽ ứng xử như thế nào?

VẬN DỤNG

- **Em hãy quan sát xung quanh nơi em ở để tìm hiểu xem quyền cơ bản của công dân được thực hiện như thế nào?**
- **Em hãy tự đánh giá hành vi bảo vệ môi trường của bản thân trong một tháng qua.** Em sẽ làm gì để khuyến khích, động viên bạn cùng thực hiện nghĩa vụ bảo vệ môi trường?
- **Em hãy thiết kế sản phẩm thể hiện về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân và thuyết minh về sản phẩm làm được.**

  Gợi ý: Sản phẩm có thể dưới các hình thức như: vẽ tranh, sáng tác thơ, viết bài, làm khẩu hiệu,...

Chân trời sáng tạo

Bài 11 Quyền cơ bản của trẻ em

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được các quyền cơ bản của trẻ em.
- Nêu được ý nghĩa của quyền trẻ em và việc thực hiện quyền trẻ em.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy đọc thông tin sau đây và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN

Năm học 2018–2019, một học sinh tiểu học ở Hà Nội đã viết thư gửi Ban Giám hiệu nhà trường đề nghị không tổ chức thả bóng bay trong ngày khai giảng.

Trong thư, bạn ấy cho rằng, bóng bay được làm từ một loại nhựa. Khi thả bóng bay lên, chim hoặc các động vật khác có thể nuốt vào, khiến chúng bị chặn đường ruột, dẫn đến chết đói. Còn khi bóng bay rơi xuống đất hoặc biển, rùa biển và các loài sinh vật biển khác bị nhầm lẫn giữa bóng bay và sứa biển. Ruy băng và dây buộc bóng có thể khiến chúng mắc kẹt, cũng dẫn tới cái chết.

Vì vậy, bạn ấy đề nghị nhà trường có thể dừng thả bóng bay vào ngày khai giảng hoặc hạn chế số lượng bóng bay.

1. Bạn học sinh trên có quyền viết thư đó không? Vì sao?
2. Hãy nêu các quyền cơ bản của trẻ em mà em biết.

KHÁM PHÁ

Em hãy quan sát và cho biết các hình ảnh dưới đây nói đến những quyền nào của trẻ em?

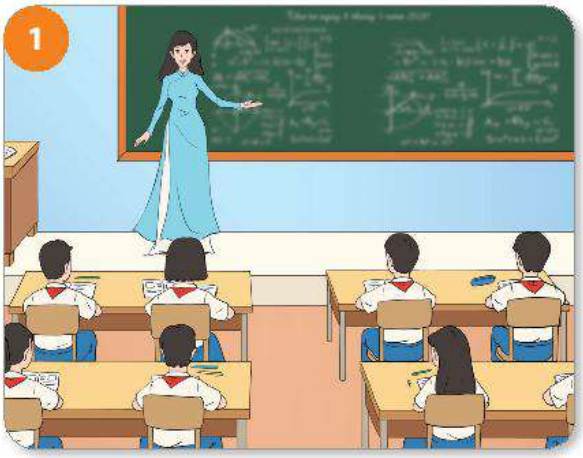

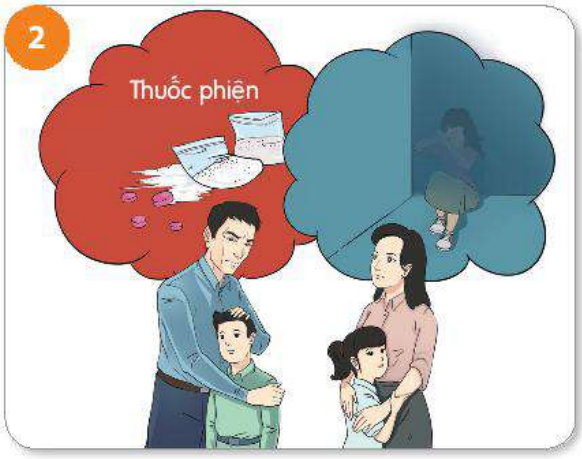

Em hãy đọc thông tin dưới đây và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN 1

Công ước Liên hợp quốc về Quyền trẻ em năm 1989

Nhóm quyền được sống còn: là những quyền được sống và được đáp ứng những nhu cầu cơ bản nhất để tồn tại và phát triển, được nuôi dưỡng, được chăm sóc sức khoẻ.

Nhóm quyền được phát triển: là những quyền được đáp ứng các nhu cầu phát triển đầy đủ nhất về cả tinh thần và đạo đức, như được học tập, vui chơi, tham gia các hoạt động văn hoá, tiếp nhận thông tin…

Nhóm quyền được bảo vệ: là những quyền nhằm bảo vệ trẻ em khỏi các hình thức xâm hại tình dục, lạm dụng ma tuý, bị bỏ rơi, bắt cóc và buôn bán…

Nhóm quyền được tham gia: là những quyền được tham gia vào những vấn đề có liên quan đến cuộc sống của mình, được tự do bày tỏ ý kiến, nguyện vọng...

THÔNG TIN 2

Luật Trẻ em năm 2016

Trích khoản 1 Điều 37. Bổn phận của trẻ em đối với gia đình

1. Kính trọng, lễ phép, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ; yêu thương, quan tâm, chia sẻ tình cảm, nguyện vọng với cha mẹ và các thành viên trong gia đình, dòng họ.

Trích khoản 3 Điều 38. Bổn phận của trẻ em đối với nhà trường, cơ sở trợ giúp xã hội và cơ sở giáo dục khác

3. Rèn luyện đạo đức, ý thức tự học, thực hiện nhiệm vụ học tập, rèn luyện theo chương trình, kế hoạch giáo dục của nhà trường, cơ sở giáo dục khác.

Trích khoản 1 Điều 39. Bổn phận của trẻ em đối với cộng đồng, xã hội

1. Tôn trọng, lễ phép với người lớn tuổi; quan tâm, giúp đỡ người già, người khuyết tật, phụ nữ mang thai, trẻ nhỏ, người gặp hoàn cảnh khó khăn phù hợp với khả năng, sức khoẻ, độ tuổi của mình.

Chân trời sáng tạo

Trích khoản 1 Điều 40. Bổn phận của trẻ em đối với quê hương, đất nước

1. Yêu quê hương, đất nước, yêu đồng bào, có ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; tôn trọng truyền thống lịch sử dân tộc; giữ gìn bản sắc dân tộc, phát huy phong tục, tập quán, truyền thống và văn hoá tốt đẹp của quê hương, đất nước.

Trích khoản 1, 2 Điều 41. Bổn phận của trẻ em với bản thân

1. Có trách nhiệm với bản thân; không hủy hoại thân thể, danh dự, nhân phẩm, tài sản của bản thân.

2. Sống trung thực, khiêm tốn; giữ gìn vệ sinh, rèn luyện thân thể.

1. Dựa vào thông tin 1 và thông tin 2, em hãy cho biết trẻ em có những quyền và bổn phận cơ bản nào?
2. Em hãy nêu ý nghĩa của việc thực hiện quyền và bổn phận cơ bản của trẻ em.

– Quyền trẻ em là những nhu cầu, lợi ích tự nhiên, vốn có và khách quan của trẻ em được ghi nhận và bảo vệ.
– Quyền trẻ em là cơ sở pháp lí để bảo vệ trẻ em, thể hiện sự tôn trọng, quan tâm của cộng đồng quốc tế đối với trẻ em, tạo điều kiện để trẻ em phát triển một cách toàn diện.
– Theo Công ước Liên hợp quốc về Quyền trẻ em ra đời năm 1989, trẻ em có 4 nhóm quyền cơ bản: nhóm quyền sống còn, nhóm quyền bảo vệ, nhóm quyền phát triển, nhóm quyền tham gia.
– Quyền trẻ em là điều kiện cần thiết để trẻ em được phát triển đầy đủ trong bầu không khí hạnh phúc, yêu thương và thông cảm.
– Mỗi chúng ta cần biết bảo vệ quyền của mình, tôn trọng quyền của người khác.
– Trẻ em phải thực hiện tốt bổn phận, nghĩa vụ của trẻ em như: hiếu thảo với ông bà, bố mẹ, học tập tốt, lao động tốt, yêu đồng bào, yêu đất nước,...

LUYỆN TẬP

Em hãy đọc các tình huống sau và trả lời câu hỏi:

Tình huống 1: Gần cuối năm, Thanh Ngân rất muốn cùng bạn bè trong lớp tham gia hoạt động trải nghiệm ở một khu di tích văn hoá quốc gia. Thanh Ngân trình bày với bố mẹ mong muốn của mình và xin phép đăng kí để đi cùng. Thế nhưng bố mẹ bạn ấy không đồng ý, nói rằng nơi đó rất xa và không an toàn. Bố mẹ xin phép cô giáo cho Thanh Ngân ở nhà vì bị say xe. Thanh Ngân rất buồn và có ý không hài lòng với bố mẹ.

1. Theo em, Thanh Ngân có quyền tham gia hoạt động tham quan ở tuổi này không? Vì sao?
2. Nếu là Thanh Ngân, em sẽ ứng xử như thế nào?

Tình huống 2: Ngày Thắm học hết tiểu học, bố Thắm quyết định cho bạn nghỉ học để phụ giúp mẹ bán hàng. Khi các cô bác ở Hội Phụ nữ phường đến động viên gia đình cho Thắm được đi học thì bố Thắm bảo rằng: "Bố mẹ có quyền quyết định việc học của con cái.".

1. Theo em, bố mẹ có quyền quyết định việc học của con cái hay không?
2. Nếu là Thắm, em sẽ ứng xử như thế nào?

▸ **Em hãy bày tỏ quan điểm của mình về ý kiến sau:**

Học sinh chỉ cần học tập tốt mà không cần phải tham gia các hoạt động của gia đình và xã hội.

VẬN DỤNG

▸ **Em hãy làm sản phẩm trang trí có ý nghĩa thể hiện quyền trẻ em theo gợi ý dưới đây:**

Trang trí các biểu tượng thể hiện quyền của trẻ em bằng cách vẽ, xé dán,...

▸ **Viết thư tư vấn cho bạn.**

Một bạn trong lớp em thường xuyên bị bố dượng đánh mỗi khi uống rượu say và doạ sẽ bắt bạn ấy phải nghỉ học. Em hãy vận dụng những kiến thức về quyền trẻ em, viết thư gởi các cô chú trong Hội Bảo vệ quyền trẻ em để giải quyết vấn đề mà bạn ấy gặp phải.

Chân trời sáng tạo

Bài 12 Thực hiện quyền trẻ em

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được trách nhiệm của gia đình, nhà trường, xã hội trong việc thực hiện quyền trẻ em.
- Phân biệt được hành vi thực hiện quyền trẻ em và hành vi vi phạm quyền trẻ em.
- Thực hiện tốt quyền và bổn phận của trẻ em.
- Nhận xét, đánh giá được việc thực hiện quyền trẻ em của bản thân, gia đình, nhà trường, cộng đồng.
- Bày tỏ được nhu cầu để thực hiện tốt hơn quyền trẻ em.

KHỞI ĐỘNG

Em hãy lắng nghe bài hát *Trẻ em hôm nay, thế giới ngày mai* (Lời thơ: *Phùng Ngọc Hùng*, phổ nhạc: *Lê Mây*) và trả lời câu hỏi.

Từ bài hát, em rút ra được thông điệp gì về quyền trẻ em?

KHÁM PHÁ

Em hãy đọc các thông tin dưới đây và trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN

Làng Hoà Bình (Bệnh viện Từ Dũ, Thành phố Hồ Chí Minh) là nơi cưu mang trẻ nhiễm chất độc da cam, trẻ bị bỏ rơi, với đủ mọi lứa tuổi. Có khoảng 2/3 số trẻ bị bố mẹ bỏ rơi từ lúc còn nhỏ. Giờ đây, trong lòng các em không còn chỗ của hận thù mà chỉ tràn ngập tình thương yêu nhờ sự quan tâm, chăm sóc của các "mẹ" trong làng. Một số em đã vượt lên số phận và thi đỗ vào các trường đại học danh tiếng như Đại học Sư phạm, Đại học Kiến trúc Thành phố Hồ Chí Minh,...

1. Hoạt động của làng Hoà Bình đã thực hiện quyền nào của trẻ em?
2. Hoạt động trên có ý nghĩa gì?

Em hãy quan sát các bức tranh sau để xác định các hành vi đúng và chưa đúng trong việc thực hiện quyền trẻ em.

Đọc thông tin và trả lời các câu hỏi:

THÔNG TIN

Trích khoản 1 Điều 37 Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013

1. Trẻ em được Nhà nước, gia đình và xã hội bảo vệ, chăm sóc và giáo dục; được tham gia vào các vấn đề về trẻ em. Nghiêm cấm xâm hại, hành hạ, ngược đãi, bỏ mặc, lạm dụng, bóc lột sức lao động và những hành vi khác vi phạm quyền trẻ em.

Trích khoản 3, 5, 6 Điều 47 Luật Trẻ em năm 2016

3. Cơ quan, tổ chức, cơ sở giáo dục, gia đình, cá nhân có trách nhiệm bảo vệ trẻ em. Việc bảo vệ trẻ em phải tuân thủ các quy định của pháp luật, quy trình, tiêu chuẩn do cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành.
5. Bố mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em phải được cung cấp thông tin, được tham gia ý kiến với cơ quan, cá nhân có thẩm quyền trong việc ra quyết định can thiệp, hỗ trợ để bảo vệ trẻ em.
6. Coi trọng phòng ngừa, ngăn chặn nguy cơ gây tổn hại cho trẻ em; kịp thời can thiệp, giải quyết để giảm thiểu hậu quả; tích cực hỗ trợ để phục hồi, tái hoà nhập cộng đồng cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt.

Trích khoản 1 Điều 51 Luật Trẻ em năm 2016

1. Cơ quan, tổ chức, cơ sở giáo dục, gia đình, cá nhân có trách nhiệm thông tin, thông báo, tố giác hành vi xâm hại trẻ em, trường hợp trẻ em bị xâm hại hoặc có nguy cơ bị bạo lực, bóc lột, bỏ rơi đến cơ quan có thẩm quyền.

Điều 105 Luật Trẻ em năm 2016

Cơ quan, tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm quy định của Luật này thì tuỳ theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lí kỉ luật, xử phạt vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật.

1. Theo quy định của pháp luật, những chủ thể nào có trách nhiệm bảo vệ quyền trẻ em?
2. Hãy kể ra một số việc làm thể hiện trách nhiệm của gia đình, nhà trường, xã hội và công dân trong việc thực hiện quyền trẻ em.
3. Theo em, những hành vi xâm phạm quyền trẻ em bị xử lí như thế nào?

Em hãy đọc các tình huống dưới đây và trả lời câu hỏi:

Tình huống 1: Thắm có một tủ sách rất quý. Mùa hè vừa qua, Thắm được thưởng khá nhiều sách mới. Nhân dịp trường của Thắm có phong trào tặng sách cho các bạn vùng sâu vùng xa, Thắm mang một ít sách tặng các bạn. Chị của Thắm không đồng ý với Thắm.

1. Theo em, Thắm có quyền tặng sách cho các bạn vùng sâu vùng xa không? Tại sao?
2. Chị của Thắm có quyền ngăn cản việc làm của Thắm không? Tại sao?

Tình huống 2: Thời gian gần đây, bố mẹ thường xuyên tranh luận về việc học tập của Hùng dù em luôn ở trong nhóm học tốt nhất lớp. Nguyên nhân do bố Hùng muốn em tham gia học thêm đủ các ngày trong tuần để thi vào trường Trung học phổ thông chuyên của tỉnh. Song, mẹ Hùng lại muốn dành thời gian để Hùng tham gia các hoạt động ngoại khoá khác. Biết chuyện, ông nội của Hùng đã khuyên bố Hùng nên dành cho bạn thời gian để vui chơi, giải trí vì đây cũng là quyền của trẻ em.

Theo em, trong gia đình Hùng, ai thực hiện tốt quyền trẻ em? Vì sao?

Tình huống 3: Em Hải mồ côi cha mẹ từ nhỏ và được vợ chồng bà Mùi – chủ một quán ăn nhận nuôi. Mới học hết tiểu học nhưng Hải đã phải nghỉ học để phụ giúp việc trong quán. Suốt hơn 3 năm, Hải phải làm việc quần quật, thường xuyên bị hành hạ. Một bác hàng xóm biết được sự việc đã trình báo cơ quan công an, sau đó vợ chồng bà Mùi đã bị bắt giữ và xét xử theo pháp luật. Còn Hải được nhận vào học tiếp ở một trung tâm giáo dục thường xuyên. Ngoài học văn hoá, Hải còn được học nghề.

1. Vợ chồng bà Mùi đã vi phạm những quyền trẻ em nào?
2. Theo em, nhà trường và xã hội có trách nhiệm như thế nào trong việc thực hiện quyền trẻ em?

– Trẻ em có thể bày tỏ mong muốn quyền trẻ em được thực hiện và thực hiện tốt hơn; cần có thái độ phù hợp khi phát hiện việc thực hiện quyền trẻ em của gia đình, nhà trường và cộng đồng chưa hợp lí.
– Gia đình, nhà trường và xã hội có trách nhiệm trong việc bảo vệ quyền trẻ em.
– Bố mẹ hoặc người đỡ đầu là người trước tiên chịu trách nhiệm về việc bảo vệ, chăm sóc, nuôi dạy trẻ em, tạo điều kiện tốt nhất cho sự phát triển của trẻ em.
– Nhà trường và xã hội tạo mọi điều kiện tốt nhất để bảo vệ quyền lợi của trẻ em; có trách nhiệm chăm sóc, giáo dục và bồi dưỡng trẻ em trở thành công dân có ích cho đất nước.
– Mọi hành vi xâm phạm quyền trẻ em đều bị xử lí nghiêm minh theo quy định của pháp luật.

LUYỆN TẬP

▸ **Em hãy xử lí các tình huống sau:**

Tình huống 1: Sinh ra trong một gia đình có điều kiện kinh tế bình thường nhưng Huy được bố mẹ rất mực yêu thương và tạo mọi điều kiện để tập trung học tập. Biết Huy yêu thích và có năng khiếu vẽ tranh, ngoài giờ học ở trường, bố mẹ tìm lớp cho Huy học thêm mĩ thuật. Huy rất thông minh và chăm chỉ học tập nên nhiều năm liền đạt danh hiệu học sinh xuất sắc và là học sinh gương mẫu của lớp, của trường. Năm học vừa qua, Huy được giải đặc biệt trong kì thi vẽ tranh của thành phố với chủ đề "Bảo vệ môi trường". Huy là niềm tự hào của bố mẹ, thầy cô.

1. Gia đình đã đảm bảo những quyền nào của Huy? Huy đã thực hiện tốt bổn phận của mình thế nào?
2. Xung quanh em có trường hợp gia đình nào chưa đảm bảo quyền trẻ em không? Hãy chia sẻ cùng các bạn và thầy cô.

Tình huống 2: Trên đường đi học, em thường gặp một người ép buộc các bạn nhỏ đi ăn xin mỗi ngày. Cứ hai tuần, có một nhóm bạn nhỏ xuất hiện khoảng 3 ngày, sau đó di chuyển đến nơi khác. Sau đó lại có mặt,...

1. Theo em, các bạn nhỏ đã bị xâm phạm quyền nào của trẻ em?
2. Em hãy bày tỏ nhu cầu để thực hiện tốt hơn quyền trẻ em.

VẬN DỤNG

Chân trời sáng tạo

▸ **Từ 5 điều Bác Hồ dạy, em hãy thuyết trình ngắn về bổn phận của trẻ em mà em đã thực hiện được.**

▸ **Em hãy tìm hiểu về các tổ chức chăm sóc và giúp đỡ trẻ em.**

– Tìm kiếm thông tin về Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc và Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam. *(Gợi ý:* Sứ mệnh, chức năng, thông tin liên hệ...)

– Tập hợp thông tin trên thành một tập tài liệu. Sau đó, thiết kế thành một bảng hướng dẫn các thông tin cần biết với trẻ em hoặc thiết kế trực quan cho cả lớp cùng quan sát.

– Chia sẻ với người thân.

▸ **Em hãy viết một lá thư bày tỏ lòng biết ơn gửi đến người thân đã tạo điều kiện cho em được hưởng đầy đủ các quyền trẻ em.**

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 6 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. NGỮ VĂN 6, TẬP MỘT
2. NGỮ VĂN 6, TẬP HAI
3. TOÁN 6, TẬP MỘT
4. TOÁN 6, TẬP HAI
5. TIẾNG ANH 6
   Friends Plus - Student Book
6. GIÁO DỤC CÔNG DÂN 6
7. LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ 6
8. KHOA HỌC TỰ NHIÊN 6
9. CÔNG NGHỆ 6
10. TIN HỌC 6
11. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 6
12. ÂM NHẠC 6
13. MĨ THUẬT 6
14. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 6

Chân trời sáng tạo

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
- **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: http://hanhtrangso.nxbgd.vn

ISBN 978-604-0-25628-7

9 786040 256287

Giá: 11.000đ

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập http://hanhtrangso.nxbgd.vn và nhập mã số tại biểu tượng chìa khoá.